

ნაპაღესი

საქართველოს
საგარეო ურთიერთობების
სამსახური

ა.ა.ი.პ ქ. ქუთაისის №14 ჭიდაობის კოლექტიური სასპორტო სკოლა

მწვრთნელები: იური ჯოჯუა, ზურაბ ბრეგვაძე

საბა მილნიაშვილი
დაჩი ბობეჩიაძე
ვახტანგ
მაზნიშვილი
ლუბა კაკუბერი
ირაკლი კაკუბერი
ბორჯა ღვაწელიანი
ერეკლე ჩაგვავა
გიორგი მანაგაძე
საბა ჩხაიძე
გიორგი ბობეჩიაძე
საბა ჯავახიძე
გიი შოლაძე
ჯორნი ახალაია
გიორგი ტაბატაძე
ავთასილი
მალდაქელიძე

ლათო მარუაშვილი
ლევან ახვლედიანი
თორნიკე თევზაძე
ბოგი ვარდოსანიძე
ნოდარ ტორაძე
მურთაზ ბაქრაძე
ნიკა
გამეზარდაშვილი
ნოდარ
გამეზარდაშვილი
საბა გულაშვილი
ნიკა სვანაძე
გიორგი ჩაქვტაძე
ნიკა მარუაშვილი
საბა დავითიანი
ლუკა ლეჟავა
ჯიმი ქორიძე

ნაკადული

**საყმაწვილო
აქონალი
2013 წ. მარტი**

ჩვენი ჟურნალი 1904 წელს სასიქაფულო მიმუშავებელით მესვეურებით დახმარებული პირველი ქართული საყმაწვილო ჟურნალის ნაფუძვლებად ამოზრდილია. მოგვიანებით მას სახელი შეეცვალა და "პიონერი" ეწოდა. 1990 წლიდან კი იგი კვლავ თავისი პირველი სახელით გამოდის.

წევრიანებაში გამოიტყვება ჟურნალის ტანს ნომერი (ინონისა, ივლისის და აგვისტოს თვეებში "ნაკადულს" სხვადასხვა ზომის ლაქები აქვს).

**რედაქტორი
მანანა ბელაშვილი**

მისამართი: თბილისი,
ჩუბინაშვილის ქ. 57
ინდექსი: 0112
ტელ.: 2 95 35 01
e-mail: nakaduli777@mail.ru

ფასი 2 ლარი

რეგისტრირებულია
მთაწმინდა-კრწანისის
სასამართლოში.
რეგისტრაციის № 06/4-575

**3. ზორბი რამ
პარლამენტის შესახებ**

12. ვინც ანმყოფ კეთილდღეობას ემსახურება, ის ღირსეულ მომავალს ქმნის

**14. მე, ჯასტინ
ბიბერი**

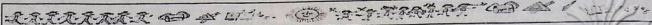
**16. ფისუნია
ჯაბარო...**

**22. ნამეგობროგობი ანა
პიტაგორას ჰოროსკოპი**

იხილეთ

- 7 - მოლი, მსოფლიო
შემოვიაროთ
- 10 - რატომ
ვამბობთ ასე?
- 11 - ჩვენი
ინტელექტუალები
- 15 - კოფეინის
მარბალიტატი
- 17 - ტანსი
- 20 - უნდა გავაოცოთ!
- 23 - სიყვარული
გაკვეთილი
- 24 - ინილო-ბინილო

შინაური შიგონიკვა

1883 წელი, თებერვალი

ილას პუბლიცისტურ ნაწერებში გამოჩენილი ადგილი უკავია საქართველოს საზოგადოებრივი ცხოვრების თვით და წლიურ მიმოხილვებს, რომლებსაც იგი პერიოდულად აქვეყნებდა იმდროინდელ ქართულ პრესაში. მოგვიანებით ილას ნაწერების სრული კრებულის გამოცემად მომზადებისას (1927წ.) ეს მიმოხილვეთ გაერთიანდა საერთო სახელწოდებით „საქართველოს მატჩანე“. გთავაზობთ ამ მატჩანის ერთ ფურცელს.

შორიამ რომ შემოგვხედოს უცხო კაცმა და შენიშნოს, რომ ჩვენ თავად - აზნაურთა საზოგადოებაც გვეყავს ღარიბთა მოსწავლეთა შემწეობისათვის, წერა - კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოებაც ქართული დრამატული საზოგადოებაც, საკუთარი საადგილი - მამული ბანკებიც, გაზეთებიც და ჟურნალებიც, მწერალნიცა და მკითხველებიცა, - ყოველივე ეს რომ შენიშნოს, იფიქრებს, ამ საქართველოს ერს არა უჭირსო, ცნობიერს ცხოვრებაში წილი ჩაუღვია, სიკეთის და განითვარების გზაზედ ფეხი მკვიდრად მოუკიდებიაო. რასაკვირველია, ცოცხა იქნება ესთქვათ, რომ ყოველივე ესე მცირეოდენად მაინც სანუგეშოდ არ მიაჩნდეს იმას, ვისაც ჩვენი ერისა და ქვეყნის გული შესტკივა, მაგრამ ჩვენდა სამწუხაროდ, ყოველს ამას საძირკველი და ნიადაგი რომ შინაურულად გაეუსინჯოთ, დავრწმუნდებით, რომ რაღაც აკლიათ, არიან და ადარც არიან, ერთი უდიდესი ნაკლი იმისთანა თვისებისაა, რომ სხვაზედ არის დამოკიდებული და არა ჩვენზედ, ბევრც რომ თავი კედელს ვახალოთ, ამას ჩვენგან საშველი არა აქვს რა, თუ საერთოდ ყველას არ ეშველება. მეორე უდიდესი ნაკლი კი ჩვენს ხელთ არის, ჩვენი მიზეზით არის, თუმცა იღუმალი კავშირი კი აქვს პირველ დიდ ნაკლთან. ეგ მეორე ნაკლი ჩვენი გულგრილობაა ყოველს მასზედ, რაც პირდაპირ ჩვენ არ შვევებოდა, რასაც კი საერთო, საყოველთაო ფერი ადევს.

საიდან დაგეგმდა ეს საუბელური თვისება? რამ გადააჩვია ჩვენი ჭკუა, გონება, გული საყოველთაო საქმეს? რამ დაგვიბა თვალი და ყური მხოლოდ მასზედ, რასაც „ჩემობის“ ფერი ადევს და არა „ჩვენობისა“? ჩვენს ისტორიას რომ შევხედოთ, მაგის მიზეზს ვერ ვიპოვით. ერთს წუთს რომ ჩვენი თვალი მარტო „ჩემობაზედ“ გაჩერებულიყო და „ჩვენობა“ დაიწყებდა მისცემოდა, მამინე სულს გავაფრთხილებოდა ჩვენი ერი მტკერსავით ავაგებოდა დღეამიწის ზურგიდამ. ჩვენი ძალ - ღონე, ჩვენი ეროვნული სიმტკიცე და დაურღვევლობა მარტო იმაში იყო, რომ ყოველს ჩვენგანს ჯერ „ჩვენ“ ჰქონდა სახეში და მერე „მე“. უამისოდ, აკი ვამბობთ, ჩვენი ცხოვრება ერთს წუთსაცე მოისპობოდა. ეს კარვად იცოდნენ ჩვენთა წინაპართა და ამიტომაც საცა დორცა მძლავრი „ჩვენ“ წამოდებოდა ხოლმე, მაშინ ყოველი კაცი თავის საკუთარს „მე“ უკან დააყენებდა.

ამით უფროა საკვირველი, საიდამ შემგებვებარა, საიდამ შემოგვქონვია და როგორ დაიჭირა დღეს უგემურმა „მე“ - იმის ადგილი, საცა აბოდნა ხანს მბრძანებლობდა მარტო „ჩვენ“ ჩვენდა სადღერებოლს, ჩვენდა საბედნიეროდ? რამ წავგავინა ესე? ეგ სენი ახალი სენია და საიდამ არის მოსული, ვისგან დანერგვილია - ეგ ადგილი მისახვლიდამ: იმისთვის, ვისაც უძღურთ „მე“ უფრო უხვდება, ვიდრე ძლიერი და ძალ - გულოვანი „ჩვენ“.

ასე თუ არა, ჩვენ კი, როგორც მემატიანე ჩვენი შინაურის ცხოვრებისა, შევნიშნავთ, რომ დღეს ყოველს ჩვენს საზოგადო საქმეს ხელს ურცის, სწყლავს, ათახსირებს, გზა - კვალს ურევს და სულს ართმევს ჩვენი გულგრილობა, ჩვენი მომაკვდინებელი მოძღვრება თვითოეულისა ცალკედ: თუ მე არ ექნები, ქვა ქვაზღადაც ნუ იქნებაო.

თუ ზემოხსენებულნი საზოგადოებანი იმით სანუგეშო არიან, რომ მაგალითის წარმოკვიდნენ, რომელშიაც ცხოვრად ჩანს ჩვენი ერის სურვილი ხლახლად „ჩვენობას“ ფეხი ადგმევენოს და კუთვნილი ადგილი მოუპოვოს ჩვენს ცხოვრებაში, იმის ამოქმეც არიან, თუ რაძოდენად ძლიერია დღეს ჩვენში თვითეულობა, განცალკევება, განზედ დგომა და საკუთარი „მე“.

თვითოეული ის საზოგადოება, თუ ვაზეთი, ჟურნალი, ორიოდ კაცის მხნეობით, ხარჯით, ოფლით და დეაწლით თუ სულდგმულობენ, თორემ სხვა შემწე და მშველელი არსაიდამ ჰყავთ. ყველა სხვა გულყრილია, თითქო ამ ერისა, ამ ქვეყნისა არ იყოს. ეს ამბავი იმოდენად უღონოდა ხდის ყოველს ჩვენს საზოგადო დაწყობილებას, რომ დიდი და პატარა ჩვენს საზოგადო საქმეს ჰქეღავს დაუსჯევლად. და იმიტომაც ჰქეღავს, - რომ ქიმაგად და მოსარჩელედ მარტო ორიოდ კაცია და არა მთელი ერი, მთელი საზოგადოება ერთად. ხმის ამომღები არეინ არის...

შოპი ჩემ პარლამენტის შესახებ

პარლამენტი (ინგლისურად parliament, ფრანგულად parlement-parler ლაპარაკი) - საკანონმდებლო ფუნქციის მქონე უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო, სხვადასხვა სახელწოდებების მქონე საკანონმდებლო კრება.

ბევრ სახელმწიფოში (დიდი ბრიტანეთი, საფრანგეთი, იტალია) წარმომადგენლობით საკანონმდებლო ორგანოს ასეც ჰქვია - „პარლამენტი“, რაც ქვეყნებში კი მას სხვა სახელწოდება აქვს. მაგალითად, ამერიკის შეერთებულ შტატებში ასეთ ორგანოს ეწოდება კონგრესი, შვედეთში - რიკსდაგი, თურქეთში - მეჯლისი, ესპანეთში - კორტესები, ისრაელში - კნესეტი, ნორვეგიაში - სტორტინგი. რუსეთში - დუმა, ნიდერლანდებში - გენერალური შტატები, უკრაინაში - რადა, მონღოლეთში - ხულალი, ისლანდიაში - ალტინგი.

პირველად პარლამენტი შეიქმნა XIII საუკუნეში ინგლისში, როგორც წოდებრივი წარმომადგენლობითი ორგანო.

მრთავალბინი პარლამენტი ანღორაში, მალტის რესპუბლიკაში, სან-მარინოში, ბირმაში, ფინეთში, ბაჰრეინში, კაიტის რესპუბლიკაში, გვატემალაში, პონდრასში, კოსტარეკაში, პანამაში, მადაგასკარში და სხვა.

ფედერალურ ფონ-ფუციონი ბაზე დაფუძნებულ სახელმწიფოთა უმრავლესობასა და ზოგიერთ უნიტარულ სახელმწიფოშიც პარლამენტი ორი პალატისაგან შედგება. ფორმალურად ორივე პალატას თანაბარი უფლე-

ბები აქვს, სინამდვილეში მეორეს სწორად პირველზე მეტი უფლებები ენიჭება.

ნოს ან მისი ცალკეული ნაწილის სახელწოდება.

ინგლისში პირველ პალატას ეწოდება თემთა პალატა, მეორეს - ლორდათა პალატა, რომელიც იმავდროულად ქვეყნის უმაღლესი სასამართლო ინსტიტუტაცაა.

პარლამენტის ფუნქციას კანონების გამოცემა, სახელმწიფო ბიუჯეტის მიღება, საერთაშორისო ხელშეკრულებათა რატიფიკაცია და სხვა. ზოგ სახელმწიფოში პარლამენტის ფუნქციებს პრეზიდენტის არჩევაც ემატება.

ამერიკის შეერთებულ შტატებში პირველ პალატას ეწოდება წარმომადგენელთა პალატა, მეორეს - სენატი. ავსტრიაში პირველს - ეროვნული საბჭო, მეორეს - ფედერალური საბჭო. ბელგიაში შესაბამისად - წარმომადგენელთა პალატა და სენატი. იტალიაში - დეპუტატთა პალატა და სენატი. გერმანიაში - ბუნდესთაგი, ბუნდესრატი და ასე შემდეგ.

პარლამენტთაშორისი კავშირი - საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომელიც აერთიანებს 70-ზე მეტი ქვეყნის პარლამენტთა წარმომადგენელ ეროვნულ საპარლამენტო ჯგუფებს, დაარსდა 1889 წელს იმ მიზნით, რათა პარლამენტების გაკვლით დამკვიდრებულიყო საერთაშორისო არბიტრაჟის გამოყენება სახელმწიფოთა შორის დავის გადასაწყვეტად. კავშირის მიზანია წაახალისოს პარლამენტის წევრთა პირადი კონტაქტები და ერთობლივი საქმიანობა მშვიდობისა და ხალხთა უშიშროებისათვის. პარლამენტთაშორისო კავშირის უმაღლესი ორგანოა პარლამენტთაშორისი კონფერენცია.

პალატა (ლათინური პალატიუმ - სასახლე) წარმომადგენლობითი ორგანო

უმაღლესი ძველში პარლამენტის სესიები მიუღწევს გრძელდება, დეპუტატები იღებენ ხელფასს, ესე იგი, ითვლებიან პროფესიონალ პარლამენტარებად.

ფანჯანსტორი მოთხრობა

გლადიმერი ბერიაშვილი

ყოველ უკანა ზღვევის სარკეში სი-
რინგანართული მილიციის მანქანა
დღაიანდა. მიწებზელივით მიხვევით-
და. ჩაიგებულ უკაცრიელ ქუჩაზე
ჩაიჭირა და ზღვიანკენ აუხვიეს.
სანაპირო გზატკეცილზე კოკამ მაქ-
სიმალური სიჩქარე განაფითარა, მე-
რე კარი გადო და როგორც კი მო-
უხვია, მანქანიდან ისეუბა. ამან ორი-
ოდე წუთის უპირატესობა მოუტანა
- ვიდრე მდებრები ზეს შინარცხე-
ბულ მანქანას დაათვალიერებდნენ და
დარწმუნდებოდნენ, რომ გამტაცე-

იყო. ნაპირიდან რაც შეიძლება
შორს გაეცურა. ნიშნების ზმა რომ
მოეხმა, საკმაოდ შორს იყო. გუნდუ-
ნი ჩაიციან და ისევ ჩაყვნითა.

არა, ბოლო დროს ბედი ნამდვი-
ლად არ სწყალობდა. უკანასკნელი
სასჯელის მიზნის მერე, საუთარი
უნეკალური ნიჭის იმედით „სამუშა-
ოდ“ თბილისის ზღვის შემოგარენი
აირჩია. დაკვირვებული იყო, მღვე-
რი, ვინც უნდა ყოფილიყო იგი, რო-
გორც წესი, ზღვის წინამე ვერა-
ფერს აწყობდა ზოლმე, ზოლო მან-
ქანების ერთი გამტაცებლის უუნე-
ბელსაყოფად ზღვის გარშემო დატ-
ვას ნამდვილად არავინ დააყენებდა.

გვიანია, მამ, პატროსენ შერას შე-
უდებს და პურითა ფარჩხვეუ...
მყოფილდეს? არა, სხვა...
მას „ნამდვილი ცხოვრება“ სურს
რა თქმა უნდა. მწვენიერად იცის,
რომ შეიძლება კოკა წალზე გატე-
დეს, მაგრამ ისიც იცის, რომ ყველა
კოკა არ ტყდება წალზე. კაცი კი
იმედით არის...

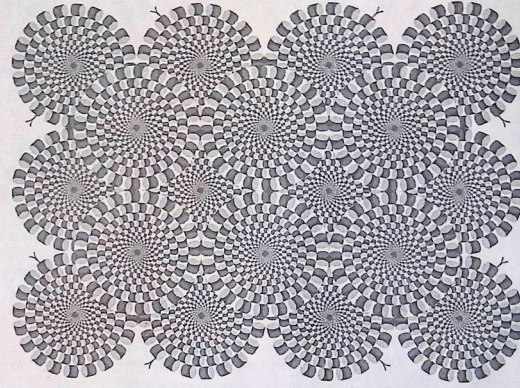
ფიქრში ვართულს სულ გადა-
ვიწყდა წალქვეშ რომ იყო. მკერდი
ეტკინა, დანტულმა ფილტვებმა შე-
ანსენა, თვეში რომ არ იყო და ცან-
გაბადი მოსთხოვა. ამოვივინთა, დაფ-
რუტუნა, თავი გააქნ-გამოაქნა და
გაოცებულმა მიმოიხედა. შუადღის
შხის სხივები წყლის მოწვანო მო-
ცისფრო სარკეს ელაცეციბოდა,
პლაკი ხალხით გატედილიყო, ნაპი-

სასჯელის განსაკუთრებული თვორმა

ბელმა "გააცურა". კოკა ზღვისკენ
დაეშვა, ფეხსაცმელი და პერანგი
გზაშივე გაიძრო, შარვალი უკვე
წყალში და ჩაყვნითა.

გამტანარებული მილიციელები
უმწეოდ იდგნენ ზღვის პირას. შუა-
ღამე გადასულიყო, პლაჟზე კაციშ-
ვილი არ ჰაჭანებდა, ჩაშვებულ
წყლის ზღდაპირზე რაიმეს გარჩევა
შეუძლებელი იყო, ჩქამი არსიდან
ისმოდა, ზღვა დამნაშავე ფინისავეით
გაყურსულიყო. ერთ-ერთი მილიციე-
ლი ტანსაცმლის გახდას შეუდგა -
ზღვაში შესვლა დააპირა, მაგრამ მე-
ორემ შეაჩერა და ნავების გასაქირა-
ვებელი პუნქტისკენ გაიქცა. ძახილ-
ზე არავინ გამოეხმაურა, დარაჯიც
არ ჩანდა. მანქანიდან ძალაყინი გად-
მოიღო, ფარდულს საკეტი ააგლიჯა
და ნიჩბები გამოიტანა, მერე ორივე-
ნი ნავში ჩასხდნენ და შეუკურეს,
მაგრამ იმ უკუნეთში რას გააწყობდ-
ნენ, ხელი ჩაიჭიეს და ნაპირზე
დაბრუნდნენ.

კოკა თვეზივით ცურავდა, წყალ-
ქვეშ წუთზე მეტხანს შეეძლო და-
ყოენება. დროდადრო წყლიდან
ცხვორს ამოყოფდა, ჩაისუნთქავდა
და ისევ ჩაყენითადა. გეზზე მაინც-
დამაინც არ ზრუნავდა, მთავარი

ამისათვის მიელი ქალაქის მილიცი-
ის კონტინენტიც არ იკმარებდა.
ტაქტიკამ კი გაუმართლა, რამდენ-
ჯერმე გადაურჩა შეპყრობას, მაგრამ,
საქმეს რომ ვეღარა და ვეღარა ა-
ვირგვიენებს?! ცხოვრებას, ნარდ
ცხოვრებას უამრავი ფული სჭირდე-
ბა, ის კი უკანასკნელი ერთი თვის
განმავლობაში უკვე მეოთხედ ყენ-
თავს.... ვითომ ამალუა შეიცვალოს?

რიდან მსუბუქი. მუსიკის ზმა მოის-
მოდა. კოკამ თვალები მოხუჭა და
უმაღვე გაახილა, ხომ არ მოიჭევე-
ნაო, მაგრამ არა, არ მოსჩვენებია.
მოულოდნელად მიელ სხეულში სა-
ოცარი სისუსტე იგრძნო, თავზე
ტალღამ გადაუარა, აფართხალდა,
ხველა აუვარდა. მის სიახლოვეს ნა-
ვი შეჩერდა, მხარბევიანმა, მზეზე
გარუჯულმა კაცმა ხელი გაუწოდა.

-ნაპირისაკენ ხომ არ დაგვემგზავნებოდით?

კოკა გაოგნებული მიაჩნდა. - დადებითი გამოიყურებით, მობრძანდით, თუ გვერდობით.

მის გარდა ნავში ორნი ისხდნენ. კოკა ნავის კიბოზე მიიყვება, კრიჭა შეკვრიდა, მუხლები უკანაგალებდა.

-გაძლიერებ, - ჩაიღერა და კოკამ, როცა ნაპირს მიადგენდა.

-რას ბრძანებთ, რისი მადლობა... - გაუღიძეს და ნიჩბებს დააწვენენ, ისევ ზღვაში გაივინდა. ერთხანს უახლოვდა იბოლია ნაპირზე. საგონებელში ჩაგარდნილს ვერაფერი გაეცო.

პლაჟზე ხალხი მატულობდა. რა ხდება? რა ამბავია მის თავს? იქნებ ვინმეს ჰკითხოს? მაგრამ - რა, რა ჰკითხოს, შუაღამე შუადღედ როგორ იქცაო? სანაპირო ზოლი ისე შეცვლილიყო, რომ ვერც ის ადგილი იპოვა, სადაც წუხელ ფეხსაცმელი აქ პურანგი დაყარა და ვერც ის, საიდანაც ზღვაში შეტურა.

გზის პირას ღოღზე ჩამოვარდა. აზიღებდა, თავებზე ესხმოდა. ანაზხად მის წინ მანქანამ დაამუხრუჭა, კოკამ მარჯა ვერც იცნო.

-შეშინდა, რაღაც პრობლემა გაქვთ ხოლმე, - მძღოლმა ფანჯარაში თავი გამოიწია და გაუღიძა.

კოკამ თავი გაქანია და სწრაფად მიმოიხილა - იმ შემთხვევისათვის, თუკი მძღოლი ორგანოს მუშაი აღმოჩნდებოდა, უკან დასახვევი გზა უნდა მოეჩინებინა. უცნობმა იფიქრა, ალბათ ყრუაო და ახლა ექსტრემით გაუბნა საუბარი.

კოკას გაეცინა.

-არა ყრუაო არ ვარ, უბრალოდ, ასე, საცურაო ტრუსების ამარა ხომ ვერ ვიქნები?!

-პო... ნავეზე ტანსაცმელი არ უნდა დამეხდარიყავით... - უცნობმა კოკა ყურადღებით შეათვალიერა, მერე რაღაც გადაწყვიტა, ტანზე გაიხადა და გაოგნებულს ხელში ძალით ჩასწარა თავი და შარვალი-ხალათი.

- ჩაიცვით, შინაც ჩემი მანქანით წაბრძანდით, მე კი ცოტას გავგრილდებით და მერე... აქვე ახლოს ვცხდებით, ასეც მშვენიერად მივალ. სამსახურში შეატყობინეთ, რომ მანქანა დილის შვიდ საათამდე არ

მჭირდება, ნუ იჩქარებენ.

უცნობი ზღვისაკენ გაიქცა და წყალში ჩაღვაფუნდა.

-ეი, მძაკე! - დაუძახა კოკამ, მაგრამ უცნობი უკვე ჭრუჭრულად და დახილი არ გაუვიწყრა. - სულელია ვიღაც! ალბათ, ჰგონია, რომ ნავი გადამიბრუნდა ... კი, ბატონო, ვიცი, რომ ქართველი კაცი მოყვასისთვის უკანაგველ პერანგს გაიხდის... უფრო სწორედ, იხდიდა, მაგრამ მანქანასაც თუ აყოლებდა, ამის თაობაზე არაფერი გამიგონია. პო, მართლაც, ნეტა რა „სამსახურზე“ ბუტუბუტობდა? რა ხდება, არ ვიცი... ნადავდ გაბოჯოჯოდა! - ფიქრობდა კოკა და ბორბლების ქვეშ რბილად მოძრაობდა გზატკეცილს გასცქეროდა. თუმცა, მალე უცნობიც გადავიწყვდა და მისი აზიღებულობაც.

დადიოდა ქალაქის ქუჩებში და ვერაფერი გაეგო. ეგონა, რომ თბილისის კარგად იცნობდა, - მისი „ბორბოლა“ მოითხოვდა ამას - მაგრამ ქალაქის იერი ძირფეხსიანად შეცვლილიყო. ცენტრში მხოლოდ რამდენიმე შენობა იცნო: უნივერსიტეტის ძველი კორპუსი, ფილარმონია, მთავრობის სასახლე, უსახური შენობები საღვთო გამჭარალიყო, მათ ალბათ არქიტექტურული ზღაპრები იდგა, კოკა თავალებს აქეთ-იქით აცუცუბდა, მაგრამ ორი ერთნაირი შენობა არ შეუმჩნევია. რომ არა ქუჩების ქართული სახელები და რეკლამა, იფიქრებდა, საღვთო სხვა ქვეყანაში მოგზავლიყო. ერთგან მანქანა მკვეთრად დაამუხრუჭა და გამჭირის გარდინა-გარდამო გადაჭიმულ უზარმაზარ ტრანსპორტს გაოგნებული მიჩქერდა.

კითხვობდა შინადასვრე ქსოვილზე აქათქათებულ ასოებს, მაგრამ ნაწერის აზრი ძნელად აღწევდა გონებაში.

„მგობრებო, გიწვევთ ეროვნულ სტადიონზე, საქართველოს დამოუკიდებლობის მე-200 წლისთავთან დაკავშირებულ დიდ ღიმილზე“.

შუა ქუჩაში განხირობდა მანქანას ტრანსპორტის ნაკადი უჩუქრად უვლიდა გვერდს და საკუთარი გზით მიჩქარებდა. ერთ-ერთი მანქანა შეჩერდა და მძღოლის თანამგზავრმა გაოგნებულ კოკას მიმართა:

-მასატივო, მეგობარო, მაგრამ თქვენი მანქანა საერთო მძღვარობას ხელს უშლის.

კოკამ აკანკალებული თითი ტრანსპორტისაკენ გაიშვირა.

-გეტყობათ, სტუმარი ბრძანდებით, დღეს ზეიმის დასკვნითი დღეა. ძალიან საინტერესო სანახაობა იქნება, გირჩევთ, დაესწროთ. გზა არ გეცოდინებათ, ჩვენ გამოგვეყვით, ეროვნულ სტადიონამდე მივიყვანთ.

-ეი მეგობარო... რო ... მელი წელია ახლა? - ძლიერ ამოღერდა კოკამ.

მძღოლმა და მგზავრმა ერთმანეთს გადახედეს. მერე მგზავრი მანქანიდან გადახდებოდა. კოკას სთხოვა მარჯვენა სავარძელზე გადაეჯდარიყო. თავად საჭეოსთან დაიკავა ადგილი და მანქანა დაძრა. საბოლოოდ დაბნეული კოკა საზურგეზე გადაწვა.

-რომელი წელია? - ძლიერ ამოიხრიალა.

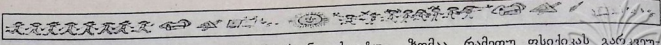
-ჩვენ ახლა ერთ დაწვესებულებაში მივალთ და იქ ყველაფერს დაწვერილებით აგისნისაინ.

-ალბათ მილიციაში? - მწარედ ჩაიციხა კოკამ.

-მილიციაში? - გაკვირვებით აღმოხდა თანამგზავრს - ჩვენში ასეთი დაწვესებულება კარგა ხანია აღარ არსებობს. ერთ სამეცნიერო დაწვესებულებაში მივდივართ, იქ დასვენებით. დაშვიდდებით... ფიქრი ნუ გაქვთ არაფერს გავნებენ.

-საიქეთში??? - კოკას „სამეცნიერო დაწვესებულებაში“ გაგონებაზე თითქოს ხელი ჰკერესო. გამოეხიზლდა, მძღოლის ყელში სწვდა და დახრობა დაუწყეს. - გიჟი არა ვარ, არამა - დუქმორული გაიბახოდა, მძღოლს აჭანჭყარებდა და თავს საზურგეზე არახუნებინებდა.

მძღოლმა იმარჯვა, მანქანა დაამუხრუჭა, თუმცა, ეს მკვეთრად გამოუჭიდა და უკანიდან მომავალი ავტო ზედ შეასკდა. ავარიის ადგილას უძალდ მთავროვდა ხალხი. გამჭიმვარებული კოკა მანქანიდან გადმოხვეს. გაოჯოჯო და ფეხის წინათ ქალაქის თავზე ნებინარდ მობოინე ახლა იქვე დაშვებულ წითელჯვარიან შეუღლებინებოდა დასვენეს. კოკამ გრძობდა დაკარგა.

***

შემდგომი დღეები ფერად-ფერად ბურუსში გაბარა.

იისთვის ბურუსი მაკლავუნასავით აწვა, სულს უხუთავდა, ნებისყოფას ართმევდა. მელანქოლია ეუფლებოდა. სინამდვილას ვერ აღიქვამდა, ყველაფერს მიმარე ნილიფერენტული ხდებოდა. ასეთ დროს ფსიქოლოგი ვერაფერს ხდებოდა, ყველა მისი ცდა „ამ ქვეყნისაკენ შემოებრუნებინა პაციენტი“, უშედეგოდ მთავრდებოდა.

წითელი ბურუსის დროს ყველაფერი სტილია - თმის ძირებიდან დაწყებული, ფეხის ფრჩხილებამდე, ტკივილისაგან გატანჯული ყვიროდა, ხელ-ფეხს გამებტებით ურტყამდა საწოლს, ხელში მოხვედრილ მავნებს კედელს ახლიდა... და მაშინ თითრხალათიანი „ანგელოზები“ ევლებოდნენ, რომელთა უბრალო შეხებაც კი სიმწვდისე უბრუნებდა. წითელ ბურუსს ანგელოზებისა ემინოდა და მალე იხევდა უკან.

წითელის მერე, როგორც წესი, თითრი ბურუსი ეწვეოდა. ამ დროს უწინარდებოდა, სიმწვდელე ეუფლებოდა, ყველას და ყველაფერს უღიმიდა და მასთან კონტაქტი ადვილდებოდა. სწორედ ამ მონაკვეთს იყენებდა დაწესებულების პერსონალი მისი გამოკვლევისათვის.

***

-ბატონო ცოტნე, ჩვენი დასკვნა ასეთია - თქვენი დაცემა მაშინ დაიწყო, როცა დიდებულ ქართულ სახელს ყოვლად უხარია „კოკა“ ამჯობინეთ! საგულისხმოდ გვეჩვენება ასეთი ვარიანტი: უკვე დაცემულმა, მიხვდით რა, რომ თქვენი საქმიანობა ეროვნული გმირის სახელს ზღაღავდა, გადარჩეით იგი. მეორე ვარიანტი, რა თქმა უნდა, უფრო „სასურველია, თუნდაც იმიტომ, რომ უფრო მეტ იმედს იძლევა.

ფართო ოთახში ერთადერთი მერხი და კათედრა იღვა, კედლებზე გამორჩეულ ადამიანთა სურათები ეკლავ. კოკა-ცოტნეს ბევრი მათგანი სკოლიდან ახსოვდა, ზოგიერთს კი პირველად ხედავდა. კათედრაზე

წარმოსადები, შეაწვერიანი, ასკეტური სახის ახალგაზრდა კაცი იღვავდა დაბალი, ზაფეროვანი ხმით ესაუბრებოდა.

-ბატონო ცოტნე, ვითარება ასეთი გახლავთ, - თქვენ თქვენი დროიდან მყისირებოდ 2191 წელში მოხვდით.

ეს ხდება ხოლმე...

-როგორ?! ესე იგი, გამოდის, რომ ერთადერთი არა ვარ?

-არა, რა თქმა უნდა. თქვენი დრო, ასე ვთქვათ, მეტისმეტად მუქ ფერებში მიდრინებოდა, სატანის ნიშნის იყო ალბეჟლი. ბევრი ვერ უძლებდა მოუწყობელ, ნერვულ, აგრესიულ, პიროვნების დამორგუნავ გარემოს და პროტესტის ნიშნად ტოვებდა იმ ქვეყანას... თქვენ და თქვენი თანამედროვეები ფიქრობდით, რომ ეს სამუდამოდ ხდებოდა, ჩვენ კი ძველ საძირებში ბევრ გაუხრწნელ სხეულს ვპოულობთ, შემდგომში, კი მათ გაცოცხლებასაც ვახერხებთ.

თქვენი საქმე კი ცოტა სხვანაირად გახლავთ. თქვენ ერთ-ერთი იმთავანი იყავით, ვინც ამ აგრესიულ გარემოს, ცხოვრების აუტანელ პირობებს ქნდა. ჩვენ ზღმისწევნით შევისწავლეთ თქვენი პიროვნება, დავაჯინეთ კაცობრიობის წინაშე თქვენი დანაშაულის მთელი სიმძიმე და გადავწყვიტეთ სასჯელის განსაკუთრებული ფორმა შეგვეფარდებინა.

„უმაღლესი ზომა?! - ცოტნე წაბოხბა, თვალები გადმოკვეთნაზე ჰქინდა, - მაგრამ მე ზომ კაცი არ მომიკლავს!

დაწყნარდით, უმაღლესი ზომა კი არა, განსაკუთრებული ფორმა, ნუ ღელავთ, თქვენი სიცოცხლის ხელყოფას არავინ აპირებს, რამეთუ უფლის მიერ ბოძებულის წართმევის ნება არავის აქვს. და ეს არც არის საჭირო! გვენდა განვიმარტოთ, რომ სასჯელის უმაღლესი ზომა ადამიანის ფსიქიკის მყისირი გარდაქმნა გახლავთ, რაც საგანგებო დანიშნულების სამედიცინო აპარატურით მიიღწევა. ამ საშუალებას მაშინ მივმართავთ, როცა ადამიანის გარდაქმნის სხვა საშუალებები უძლურია. ეს, რა თქმა უნდა, არაკუმანური

ზომა, რამეთუ ფსიქიკას გარკვეული ინერცია გააჩნია. მყისირად გარდაქმნილი სურვილისა და შთაბრუნებელი აკრძალვის სტილიას ქარიბდას შორის ხვდება და მას აღარ ძალუძს ზნეობრივი ნორმების ჩარჩონად გადმოსვლა და ვიდრე ამას მიეგვივოდეს, მასში დაუწყველვებლობის, გარკვეული დისკომფორტის გრძნობა ღელს და ბოიოქრობს. დავრწმუნდით რა, რომ ვუკიდვე კარსე-რობა თქვენი გამოსწორების იმედი, გადავწყვიტეთ, სასჯელის განსაკუთრებული ფორმა მოგვესადაგებინა, ხოლო ეს იმას ნიშნავს, რომ რამდენიმეწლიანი აღმზრდევლობით კურსი უნდა გაიაროთ. გარდაქმნა დროთა განმავლობაში, თანდათანობით მოხდება, თქვენ მოასწორებთ ადამიანებს და, ადამიანად, დეპრესია, დისკომფორტი გამოირიცხვება, ოღონდ ამისათვის დიდი შრომა, ძალების უკიდურესად დაბაბვა მოგიწევთ, ჩვენ მხოლოდ დავგზმარებით, საშუაოს ძირითადი ნაწილი კი თავად უნდა შეასრულოთ.

-მოიცა, მოიცა, ძმაკაც! მე აქ მარტო ვიქნები?

-აქ კი ნამდვილად ვერაფრით დაგეხმარებით, მეგობარო, თქვენს ზნეობრივ ფენომენს საქართველოში აგერ უკვე საუკუნენახევარია, პრეცედენტები არა აქვს და...

-რაი, როგორ თქვით? - ჩაეკითხა ცოტნე, რომელმაც ნათქვამის აზრი ვერ გაიგო.

-როცა ამ სიტყვების აზრს ჩასწვლვებით, შეიძლება ჩაითვალოს, რომ საქმის ნახევარი ვაკეთებოდა, - ასეკეტმა ამ საუბრის განმავლობაში პირველად გაიღიმა და ცოტნემ აღმოაჩინა, რომ დიმილი ძალიანაც უხდებოდა, - ახლა კი... - მოძღვარი ოდნავ შეყოვნდა, - საერთოდ პირველი ლექციის დაწყება დემოტის არსის განმარტებით მქონდა განზრახული. მაგრამ თქვენმა სახელმა ლექციების სხვა თანმიმდევრობით წარმართვა გადაამწყვეტინა. გზინია, არ შეეცდებით, თუ თავდაპირველად ცოტნე დადიანსა და ქართველი ერისათვის მისი ზნეობრივი მავალითს მნიშვნელობაზე მოვიხიზნობთ.

პორტუგალია

„ამერიკის ყველა“ ყვავილებისგან

პორტუგალიის კუნძული მადეირა საოცრად ლამაზია წელიწადის ნებისმიერ დროს, აპრილში კი აქ იმართება ყვავილების ფესტივალი, რომელსაც ყველაზე მოუთმენლად პატარები ელიან. ამ დღეებში კუნძულის მთავარი ქალაქი, ფუნშალი ერთ უზარმაზარ ყვავილ-

ნარად გადაიქცევა, ირგვლივ ყველაფერი ნაირფერი ხალიჩებით იჩითება, ქუჩებში კი ყვავილებით მორთული ეტლები დიდს. ფესტივალის მასპინძლები ტრადიციულად ბავშვები არიან, სწორედ მათ ევალებათ ფუნშალის მთავარ მოედანზე ყვავილებისგან შეფილოსისა და სიკეის სიმბოლოს - „იმედის“ კელის აგება. ათასობით გოგო-ბიჭი დიდი ხალისითა და პასუხისმგებლობით ეკიდება ამ საპატიო დავალებას და უღამაზეს სურნელოვან „კედელს“ აშენებს.

ლიდი ბრიტანეთი

გოგონა, ჩოპლინ ჩაინრიბაზე ოცნებობს

როგორც წესი, პატარა გოგონები პრინცესობაზე, დედოფლის გერგვეინზე და ლამაზ კაბებზე ოცნებობენ. რვა

წლის კრისტინა რობერტს სურქმირის საგრაფოდან კი რანდის აღსურვილია უფრო მოსწონს და წიგნებიდანაც უფრო ისეთები აინტერესებს, რაინდებსა და ცხენებზე რომ უამბობს მკითხველს. მას შემდეგ, რაც უორიკის ციხესიმაგრეში გამართულ რაინდთა ტურნირს დაესწრო, კრისტინამ მსავალი ტურნირში მონაწილეობაზე დაიწყო ოცნება და ოცნების

ასასრულებლად მზადებას შეუდგა. თავის საყვარელ პონი ბაზზე ამხედრებულმა გოგონა შესაფერისი იარაღის უკონლობის გამო იატაკის საწმენდი ჯოხით შეიარაღდა და ინტენსიურ წვირინას შეუდგა. მოკლე ხანში კრისტინამ ჩათვალა, რომ რაინდებთან საპაქეო მზად იყო და ტურნირის ორგანიზატორებს თხოვნით მიმართა, დაეშუთ ტურნირზე, და აი, გოგონას ოცნება აუხდა: სათანადოდ შეიარაღებული და 80 სიმაღლის პონიზე ამხედრებული პატარა რაინდი გოგონა საწმენდელ ორთაბრძოლაში შეება წითელ რანდს და უამრავი მაცურებლის გული მოინადირა.

რიწმთი

ისინი კანონების დაცვას სწავლობენ

სხვა თანატოლებისგან განსხვავებით, ქალაქ ჩვენ-ჩვეუს მოსწავლეები გაკეთილების შემდეგ სახლში წასვლას არ ჩქარობენ. ცისფერხალათიანი, თეთრი ქათქათა ქულებით და ასეთივე ხელთათმანებით, ანუ ნამდვილი საგზაო პოლიციელებით შემოსილი გოგო-ბიჭები გატაცებით სწავლობენ ჩინელი მოძრაობის მომწესრიგებლების პროფესიულ მოძრაობებს, ჯერჯერობით ეს მხოლოდ თამაშია, მერე კი, სკოლის დამთავრების შემდეგ ზოგი მათგანი საგზაო პოლიციელების რიგებს შეავსებს, ჩინეთში ხომ სულ უფრო მეტი ახალი გზა გაჰყავთ. ჩინეთის ხელისუფლება მუდმივად ზრუნავს ბავშვებისა და მოზარდების დაცვაზე. ყოველწლიურად მარტის ბოლო ორშაბათს ქვეყანაში მოსწავლეთა მიერ უსაფრთხოების ცოდნის დღეს აღნიშნავენ. ჩინეთში მიაჩნიათ, რომ წესრიგის დამცველებად რომ გადაიქცევიან, ქვეყნის ნორჩი მოქალაქეები პოლიციის ნდობასა და კანონების დაცვას სწავლობენ.

ინდოეთი

შავი ქამრის მფორმელი გოგონა

მთელ მსოფლიოში კარატეში შავი ქამრის ყველაზე პატარა მფლობელი ვარშა ენილი ინდოეთის ქალაქ ალაჰუაბადში ცხოვრობს და მან ის ხუთი წლის ასაკში მოიპოვა. გოგონა სამი წლიდან მისდევს კარატეს, მისი პირველი მწვრთნელი მამა იყო, რომელიც თავადც მისდევს საბრძოლო ხელოვნებებს, ვარშა ყოველდღე სამ - სამ საათს ვარჯიშობს საბრძოლო ხელოვნებათა აკადემიაში და უკვე თავისუფლად ფლობს ისეთ იარაღს, როგორცაა ნუნჩაქი და იაგარა.

საზოგადოდ შავ ქამრს კარატისტს ექსტრემიანი სწავლების შემდეგ ანიჭებენ, მაგრამ ამ ნიჭიერი გოგონასთვის გამოწვავისი დაუშვეს. როდესაც ვარშას ეკითხებიან, ბიჭები შეთანხმებულბრობას რომ არ ერიდებიანო, ის პასუხობს, უფრო პირიქით და ჩემი წარმატება ძალიან უზარიათო. შავი ქამრის მფლობელი ინდოელი გოგონა აპირებს მომავალშიც გააგრძელოს ვარჯიში, და საულოლოვლებამდე დაეუფლოს საბრძოლო ხელოვნებას, მომავალ პროფესიად კი ახლავე ექიმობა აქვს არჩეული.

პრისკაპი

ლევან ეოთუა

ალბათ არცერთი ქართველი მწერლის ნაწარმოებს არ გამოუვლია ასეთი საოცარი გზა მკითხველამდე, როგორც ლევან ეოთუას „გმირთა ვარამმა“ გამოიარა. ქვეყნის დასალიერში, ვორკუტაში, 40-50 გრადუსიან ყინვაში, შშიერი, გათოშილი, სამშობლოს ნახვის ნატვრით გატანჯული მალულად წერდა რომანს კახთა მეფე ალექსანდრე მეორეზე და მალულადვე უკითხავდა მორიგ თავს სულმობოთქმელდ მოძოლოდინე მისი ბედის თანაზიარ თანამემამულეებს - სწორედ მათ შურჩიეს წიგნს სახელად „გმირთა ვარამი“. წიგნს უთუოდ უნდა ჩაღწია საქართველოში - ასეთი იყო პოლიტპარტიმარი ქართველების გადაწყვეტილება, რომელმაც საწაფელის ასასრულებელ სრკაცკ მიაგენს - ბანაკის ტერიტორიაზე დახვავებული მორგებდნ რამდენიმე გამოაფულურკოს, რომანის ხელნაწერი შიგ ფურცელ-ფურცელ მოათავსეს და ოსტატურად დაგმანეს მოკლე ხანში ეს მორები იქვე, ვორკუტაში დასახლებულმა ქართველმა ვალკოკ ტუმბურიძემ შეიძინა და ერთერთ გათავისუფლებულ თანამემამულეს საქართველოში გამოათანა.

ზომ ლევანდას ჰგავს ეს ამბავი და ლევანდის დარი იყო ლევან ეოთუას მთელი სიცოცხლე. საქართველოში წითლები რომ შემოვიდნენ, ჰგაბუკ ლევანი და მისი უფროსი ძმა არჩილი კოჯრისა და უბოს მიდამოებში მიმდინარე ბრძოლების მონაწილეებანი ჰგაბურთებლად გაიპარნენ. სახარულ ამბებს შეესწრნენ, თორმეტი ქართველი ჰგაბუკი ერთად მიაბარეს მიწას, მინ სულაფორიაქებულეზი დაბრუნდნენ შვიდი დღის შემდეგ. 1924 წლის აგვისტოში წითლების საწინააღმდეგო აჯანყების მრავალ სხვა მონაწილეს შორის 19 წლის ლევანიც აიყენეს და ე.წ. „ტროიკის“ გადაწყვეტილებით დახვრედა მიუსაყენს. ახალციხის მახრის მიღიციის უფროსის წყალობით გადაურჩა იგი სიკვდილს, ციხეს კი მინჯ ვერ ასცდა, მამასთან პართენ ეოთუასთან ერთად შვიდი თვე გაატარა პატიმრობაში. თითოეული შეცვლილი, პატიმრის პართენი შუალაპით ორჯერ გაიყვანეს დასახვრეტად, თურმე სასოწარკვეთილი ღრიალებდა მე

მომკალით, ოღონდ ჩემი შვილი დანდელით...

ჩამოატრდა აებედითი 1924 და თითქოს ყველაფერი მიწწწარდა, ლევანი თბილისის უნივერსიტეტის სტუდენტი გახდა და იმ ზაფხულს ოჯახთან ერთად აბასთუმანში ატარებდა. ჩეკისტები ახლა იქ დადგნენ თავზე და ანტიბოლშევიკური სტუდენტური ორგანიზაციის ხელმძღვანელობა და სამშობლოს დალაცი წაუყენეს ბრალად. იმ დღიდან დაიწყო მისი უსასრულოდ ზანგრძლივი

ბის ამბავი რომ გაიგო, თბილისში ჩავიდა მალულად, მძის საფლავი ინახუნლა, ოჯახში კი არ მისულა. გადასახლების სამი წელი კი ჩამოატრდა, მაგრამ სამი კიდევ დაუმატეს და იმითა იმშვიდებდა თავს, რომ საკუთარ თავს შეუძახებდა ხოლმე - ჩემი მასწავლებლობით აქავრ ქართველებს გადალარებისაგან ვიცავო. წერაც აქ დაიწყო, მთაც აქ შეიყვარა იმ ზომამდე, რომ ალბანისტობაც დაიწყო, რომლისთვისაც ხანდაზმულ ასაკშიც კი არ მიუნეგებია თავი. დამატებულ სამ წელს, კიდევ სამი დაუმატეს და მამინე კი ვეღარ მოითმინა და რამდენიმე თანამოაზრესთან ერთად გაქცევა გადაწყვიტა, ის იყო ჭოროხის პირველი მუხლი გადალახეს, რომ მათ მიერვე დაქირავებული გამოყლის მიერ დაბეზულბულებს ჩეკისტები დაადგნენ თავზე. ამაჯერად კი ციმბირს ვერ ასცდა, ხუთი წელი უნდა გაეტარებინა იმ დაკარგულ მხარეში, ბანაკის აუტანელ პირობებში.

ერთხელ პატიმრებს მდინარე ობში ბანაობის უფლება მისცეს. ლევანი იღიდას მიცურავდა, რომ მოიხედა, ნაპირი აღარ ჩანდა. ერთი კი იფიქრა, გადაეცურავ მდინარეს და გაეიქცევიო, მაგრამ მამინე ზომ სამშობლოში დაბრუნების ყოველი იმდე მოესპობოდა და უკანვე გამოცურა. ბანაკში ჰგონებოდათ, დაიხრჩოო, ჩამოეწერათ და მისი ტანსაცმელი სხვისთვის მიეცათ. ერთი კვირა იზოლატორში გამოექტეს, მეორე კი ვილაციის მველმანენი მისცეს. მისი ზომის ფეხსაცმელი ვერ იშოფეს და კარვა ხანს ფეხშიმველი დადიოდა.

1935 წლის მარტში ნარიმიდან ალტის მხარის ქალაქ ბიისკში გადაიყვანეს და მარცვლეულის მეურნეობაში გაამწვეს ეკონომისტად. იმდელი გაართა, იქნებ ვადაზე ადრე გამათავისუფლონო. ასე მალე არა, მაგრამ მინჯ ვაათა-ვისუფლდნ, ოღონდ თბილისში ჩაწერის უფლება არ მისცეს და მამინე დედაქა-

გადასახლების ეპობა. სხვა ქართველებთან ერთად ლევან ეოთუა შორეულ სამშობლოში სოლოკეის კუნძულებზე აღმოჩნდა. ორი წლის შემდეგ პატიმრობა თავისუფალი გადასახლებით შეუცვალეს, რაც იმას ნიშნავდა, რომ მას სამშობლოში ცხოვრების უფლება არ ეძლეოდა და ოჯახის გადაწყვეტილებით მან ვლადიკავკაზი აირჩია, სადაც პართენ ეოთუას ადრე ემუშავნა და მეგობრებიც ჰყავდა. ლევანმა ადგილობრივ ქართულ სკოლაში დაიწყო მუშაობა, პატიმრებს ქართულ ენასა და ლიტერატურას აცნობდა და აყვარებდა. უფროსი ძმის, არჩილის გარდაცვალებ

ლაქის სიახლოვეს, ლუქსემბურგში (ბოლნისი) დასახლდა. აქ მეტ - ნაკლებად გულდამწევილებული მუშაობდა და აქვე დაამთავრა ორი პიესა „მეფე ერეკლე“ და „ჩაბირული სოფელი“. პირველი საკავშირო კონკურსზე გაგზავნა მოსკოვში. მეორე კი რუსთაველის თეატრში, მის სამხატვრო ხელმძღვანელთან აკაკი ხორავასთან მიიტანა. მან პიესა კი მოიწონა, ოღონდ ფინანსის შეცვლა მოსთხოვა - თანამებრევე პიესაში მთავარი გმირი არ უნდა ილუპუბოდეს. აღმწოთდა - ჩემი სულიერი საზრდოთი და განცდებით მოვაჭრე არასოდეს ვყოფილვარ და არც ვაგვხდებიო! - კარი გამოიჯახუნდა პიესა უკან წამოიღო

1938 წელს თბილისში ჩაწერის ნება მისცეს. 1941 წელს მარჯანიშვილის თეატრის სცენაზე დაიდგა „მეფე ერეკლე“ და ომიც დაიწყო - პატრიოტული სექტეაღი სრული ანშლავით მიდიოდა. წარმოდგენას, პრესაში ქება - დიდებას ასხამდნენ, პიესის ავტორზე კი არაფერს ამბობდნენ. 1944 - ში მარჯანიშვილელებმა „უბღველინიც“ დაიდგეს, კვლავ წარმატება და კვლავ არცერთი სიტყვა გოთუახე.

სტროფის დახეობრებას აიძულებდა და მგირი, იქ მყოფ ქართველობას ლამის მთლიანად დაასწავლა რუსთაველის უკვე დავი პოემა.

1952 წელს, მოულოდნელად, რკინიგზის სადგურზე წაიყვანეს მოსკოვში. ბუტირკის ციხეში მივიყვანეს, ახალთახალი ტანისმოსი ჩააცვეს, წვერი გაპარსეს, თმა შეერკვეს და ჩეკაში მივიყვანეს, იქ თავისუფლების სანაცვლოდ აგენტობა შესთავაზეს. მან კი - მე ჩემი ერის ამყდეველი არასოდეს ვყოფილვარ და არც ვიქნებო და ისევე ვორკუტაში დაბრუნება მოითხოვა. თხოვნა უმაღლე შესურსლეს.

მერე 1953 წელიც დადგა, სტალინის გარდაცვალების წელი, ვორკუტის ბანაკებში გაფიცვა გაფიცვას მისდევდა. 1955 - ში იქ მოსკოვის კომისია ჩავდა გენერალური პროკურორის რუდენკოს ხელმძღვანელობით. თავისი რკინიგზის რომ ეცადა, ლევან გოთუა კიდევ დიდხანს დარჩებოდა გადასახლებაში და ამას კი ნამდვილად ვეღარ გაუძლებდა, ადგა და დაუკითხავად შეგარდა გენპროკურორთან. მათი საუბარი ორ საათს გაგრძელდა და იმით დამთავრდა, რომ ამ საოცარი ქართველი პოლიტპატიმრის პიროვნებით გაოგნებულმა რუდენკომ დაუყოვნებლივ მოაწერა ხელი მის გათავისუფლებას.

ლევან გოთუა 1955 წლის აგვისტოში 22 წლიანი განმორების შემდეგ დაბრუნდა საქართველოში და კვლავ ზურგჩანთამოკიდებული დაადგა სამშობლოში მზარის ბილიკებს, დიდი ხნის ოცნებაც აისრულა - ახალგაზრდებთან ერთად მყინვარწყვერი დალაშქრა და ბეთლემის მღვიმეში ავიდა, სხვაც ბევრი ადგილი მოიხილა, თვალთ უწვდინა საქართველოს მთა - ველებს, თანამემამულეებს და შეხვედრებთანაც მოიხილა გული, სიცოცხლის ბოლო ათი წელი კი არამზში გაატარა, საკუთარ ავარაჯზე და იქვე გარდაიცვალა

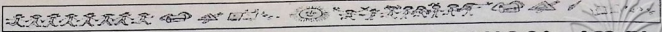

1946 წელს ზურგჩანთაიკლებული მესხეთ - ჯავახეთის ეწვია. ამაჯერად რაღა მოეჩვენა „ჩეკას“, არავინ უწყის, ის კია, რომ შესამედ დაიჭირეს და ანტისაბჭოთა ჯგუფის შექმნის ბრალდებით ათი წლით ვორკუტაში გადასახლეს. მინუს 40-50 გრადუსი, ქვანახშირის საბადო ჩრდილო ქვეულოვან ოკეანესთან, მონტრორობა მაღალი ძაბვის ტრესადგურში და წელიწადში ორი წერილის გაგზავნის უფლება. წერიტადა იამებდა სამშობლოსთან განმორების ტკივილს, მაღლულად წერდა და მის ბღშში მყოფ თანამემამულეებს უკითხავდა, რომლებმაც ამ საოცარ კაცს სიყვარულით და პატივისცემით „ლევან ბერი“ შეარქვეს. სწორედ მათ მოიფიქრეს მათ მიერვე დასათავურებული მისი დიდებული რომანის სამშობლოში გაგზავნის საშუალება. თურმე მწერალი თანამემამულეებს ქართულად საუბრისას რუსული სიტყვის გარევისთვის იმით სჯიდა, რომ „ეყუხისტყაონის“ ერთი

1973 წელს ისე, რომ მძიმე სენით შეპყრობილმა მკერნალობაზე უარი თქვა.

2005 წელს უწმინდესისა და უნეტარესის, საქართველოს კათოლიკოს - პატრიარქის ილია მეორის კურთხევით ლევან გოთუას ნეშტი მცხეთის სამთავროს დღღათა მონასტრის ეზოში გადამასვენეს.

ლევან გოთუას თხზულებები: ისტორიული რომანები „გმირთა ვარაჟი“, „პითრიდატა“, „ლემპი ლოიხასა“. პოთხროვანი: „კრწანისის ახმდია“, „ხანაძის ზარი“, „უკვამო ქარაპანი“, ნოსალი ნატახტარის ტყჟმე, „ვიძარგმ მოიკის კიბავაჟი“, „ვრამსკის მმორამდ დახადვება“ და სხვა. დრამები: „მჟჟჟ ვრამკაჟი“, „უკლგველინი“, „ღავით ადგავმენავალი“, „სამახანებობა რანიდისა“.

რატონ

ვაეზობთ ასე?

ფხეზეზი გიილია - დარდი არა მაქვს, რაც უნდა მოხდეს, ჩემთვის სულერთია. როგორც ფეხზე დაკიდებული მცირე რამ არ ამძიმებს ფეხს, ადამიანს სიარულში არ უშლის და უმნიშვნელოა, ასევე ყურადღების ღირსი არ არის ისიც, ვისზეც ლაპარაკია.

ფიანდაზად დაფენა - დიდი პატივისცემა, ვინმეს წინაშე თავის დამდაბლება, ფიანდაზი ძვირფასი ქსოვილი, ფარჩაა, რომელსაც ძველად დიდებულებს, მაღალ სტუმრებს უფენდნენ ფეხქვეშ.

მუხრან-ბატონი - გავლენიანი, დიდი კაცი. მუხრანბატონები მეფისწულები იყვნენ, ბაგრატიონთა გვარისანი. ისინი ქართლში პირველ მეზატონეზად ითვლებოდნენ, მათი იყო მთელი ქსნის ხეობა, მუხრანი და მის გარშემო მდებარე სოფლები. მუხრან-ბატონი ბატონობისა და დიდი მატერიალური ქონებისა და მძლავრობის სინონიმი იყო.

ნაჯოზარი ხარივიტია - გასუქებული, გალადებულია. ხარს დასაკლავად რომ გამოარჩევდნენ, აღარ ამუშავებდნენ, ერთ ზაფხულს ჯოგში გაუშვებდნენ. იქ ხარი გასუქდებოდა, გალადებოდა და მერე კლავდნენ. ხატონად გასუქებულ, გათამამებულ ადამიანებზე იტყვიან - ნაჯოგარ ხარსა ჰვავსო.

თითის (ფხის) ფრჩხილდაც არა ღირხარ - არაფერს წარმოადგენ, თითის მოჭრილი ფრჩხილი ყოვლად გამოუსადეგარი, ყოველგვარ ღირებულებას მოკლებული რამაა, ამ უფასურ ფრჩხილს ადარებენ ადამიანს, რომელიც ყოვლად უღირსი და უმაქნისია.

სიტყვის ქონა

დოდრილა - დოყლაპია, პირღია, მყვირალა.

დამპრახვა - კარგად დამწიფება და მზისგან შეფერვა.

გამოტყვრომა - უეცრად გამოჩენა, საიდანმე მოულოდნელად გამოძვრომა.

გაპროლილი - ჩენროშემოცლილი (კაკალი, თხილი).

ლახლახი - უშნოდ აქეთ-იქით რწევით სიარული, ბაჯბაჯი.

ჩმაკვა - ხარისთვის წვერის წათლა.

ჯაპარი - შნო, ლახათი

თლაშო - არყის სასმელი თლილი ჭიქა.

ტაში - ცული და ნელში შემა.

ზმაზმა - აპარტაგნობა, ზვიადობა, ქედმაღლობა.

პირბლა - დიდი, უშნო, ტლანქი და თან ბრყვი ვინმე.

თახსოხობი - კეკლუცო, ლამაზი, მშვენიერი.

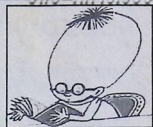
ისხარი - დიდი წვიმა.

ჩვენი ინტელექტუალი

სახელმწიფო, რომელსაც მთელი ჯონიანები უახვიან

ოთხი ოფიციალური და ერთი სახელმწიფო

ავსტრალია

ავსტრალია მსოფლიოში ერთადერთი სახელმწიფოა, რომელსაც მთელი კონტინენტი უკავია. ავსტრალიის ფართობი 7 682 000 კილომეტრი, რაც დაახლოებით აშშ - ს ფართობის (ალაისკისა და შავის კუნძულების გარეშე) ტოლია და ორჯერ აღემატება ერთად აღებულ ინდოეთს და კაკისტანს.

უბიხები - ხალხი, რომელიც სულ ახლახან გადაშენდა

უძველესი კავკასიელი ხალხი - უბიხები მთლიანად გაქ-

რა XIX საუკუნეში რუსეთის მიერ ჩრდილო კავკასიის დაპყრობის შედეგად დატრიალებული ტრაგედიის გამო. მსოფლიოს მკვლარ ენათა სიაში გადაინაცვლა უბიხებმა ენამაც, რომელსაც მეცნიერები ენათა აფხაზურ - ადიღურ ჯგუფს მიაკუთვნებენ.

ესპანეთში ოთხი ოფიციალური ენა: კასტილიური (ანუ ესპანური), რომელიც მთელი ესპანეთის სახელმწიფო ენას წარმოადგენს, კატალონიური (გავრცელებულია კატალონიაში, ვალენსიასა და ბალეარის კუნძულებზე), გალისიური, ანუ გალისიის მცხოვრებთა ენა და ბასკური, რომელზეც ბასკეთისა და ნავარას მცხოვრებლები ლაპარაკობენ. რადგან კასტილიურს სახელმწიფო ენის სტატუსი აქვს, კანონი ესპანეთის ყველა მოქალაქისგან მოითხოვს მის ცოდნას, საერთაშორისო ენასაურ ენადაც სწორედ კასტილიურია აღიარებული. მასზე საუბრობენ რამდენიმე კონტინენტზე და მთელ ლათინურ ამერიკაში. ქვეყნის შესაბამის რაიონებში ოფიციალურად აღიარებულია კიდევ სამი ენა: კატალონიური, გუსკერა (ბასკური) და გალიეგო (გალისიური).

***

სამხრეთ ამერიკის სახელმწიფოს, ბოლივიას (ბოლივიის რესპუბლიკა) ეს სახელი სამხრეთ ამერიკაში ესპანეთის კოლონიების დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლის ხელმძღვანელის სიმონ ბოლივარის (1783 - 1830) საპატივცემულოდ დაერქვა. ბოლივარმა და მისმა მებრძოლებმა გაათავისუფლეს ვენესუელა, თანამედროვე კოლუმბია, პანამა, ეკვადორი, პერუ. 1819 - 30 წლებში ბოლივარი ამ ქვეყნების ტერიტორიაზე შექმნილი სახელმწიფო - დიდი კოლუმბიის პრეზიდენტი გახდა.

***

სიაში (ახლანდელი ტაილანდი) ერთადერთი ქვეყანაა სამხრეთ - აღმოსავლეთ აზიაში, რომელიც არასოდეს ყოფილა კოლონიზატორთა ხელში, ამ ფაქტის მნიშვნელობის ხაზის გასასმელად 1939 წელს სიაში სახელი გადაერქვა და ტაილანდი (პრატაპეტ ტპაი) ეწოდა, რაც „თავისუფალთა მიწას“ ნიშნავს.

***

ტერიტორიულ წყლებად ითვლება ამა თუ იმ სახელმწიფოს სანაპიროს მიმდებარე წყლები, რომლებზეც იგი თავის განსაკუთრებულ იურისდიქციას აზორცილებს უცხოური გემების მშვიდობიანი გაულის უფლების დაცვით. იდეა იმის შესახებ, რომ საზღვაო ქვეყნებს საკუთარი თავდაცვისუნარიანობის დასაცავად მათი ნაპირების მიმდებარე ზღვის რაიონების ფლოპის უფლება უნდა ჰქონოდათ, 1702 წელს პოლანდიელმა იურისტმა ვან ბინკერს პუკამ წამოაყენა. თავდაპირველად ტერიტორიულ წყლებს ზარბაზნის გასროლის სიმორთი აღვნიშნენ. ხოლო რადგან იმ დროისათვის ეს მანძილი სამ საზღვაო მილს შეადგენდა, ტერიტორიული წყლების აღსანიშნავად ზმირად მხარობენ ტერმინს „სამმილიანი ზონა“.

ვინც აწმყოს კეთილსინდისიერად ემსახურება, ის ღირსებურ მოძვედეს ქმნის

გვესაუბრება წეროვნის საჯარო სკოლის დირექტორის მოადგილე ლია მძეღური. ქალბატონმა ლიამ აგრარული უნივერსიტეტის წითელ დიპლომზე დამთავრების შემდეგ გაიარა მაგისტრატურა, დოქტორანტურა და სკოლაში მუშაობასთან ერთად სამეცნიერო საქმიანობასაც ეწევა, არის 5 სამეცნიერო სტატიის ავტორი, ემზადება ზარისხის დაცვაზე.

ქალბატონი ლია, მგონი, თქვენი სკოლა ერთ-ერთი ყველაზე ახალგაზრდაა მთელ საქართველოში, მშენიერი შენობა გაქვთ, რამდენი კლასი და რამდენი მოსწავლეა ამჟამად სკოლაში?

ღიას, სკოლა 2009 წელს გაიხსნა, ის თიბისი ბანკმა ააშენა სამაჩაბლოდან დღევინი ბავშვებისთვის. მართლაც ძალიან კარგი შენობა გვაქვს, თანამედროვე მეთოდიკებისა და სტანდარტების შესაბამისი. ამჟამად სკოლაში 35 ფინანსური კლასი და 896 მოსწავლეა. ჩვენთან ყველა პირობაა იმისთვის, რათა სასწავლო პროცესში მაქსიმალურად იქნეს გამოყენებული თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიები, მოსწავლე-მოსწავლელეების განკარგულებაშია კომპიუტერული კაბინეტები, ინტერნეტი, საბუნებისმეტყველო კაბინეტი, ვირტუალური ლაბორატორია, სპორტული დარბაზი...

დავგეთანხმებით, რომ ნებისმიერი სკოლის ავკარგაინობა, მისი პედაგოგიური კოლექტივის პროფესიული დონე, სასწავლო აღმზრდელობითი პროცესის ეფექტურობა პირველ რიგში დამოკიდებულია დირექტორზე. საუკეთესო გარინტში სკოლის დირექტორი უნდა იყოს მკაცრი, მაგრამ არა გულგება, მას უნდა გააჩნდეს ზღვა მოთმინება, თითოეული ბავშვისთვის სამოფი სიყვარული, სითბო, უმრეტე ენერჯია, ახლის შერბნება-აღქმის უნარი...

სწორედ ასეთი გახლავთ ჩვენი დირექტორი, დირსების ორდენის კავალერი რამინ ჩიტიშვილი, ბატონ რამინთან ერთად მუშაობა სასიამოვნოც არის და საპასუხისმგებლოც. იგი თვავდაც სამაჩაბლოდანაა, სკოლას გახსნის დღიდან ხელმძღვანელობს და პედაგოგ-მოსწავლელების, მოსწავლეებისა და მათი მშობლების გულწრფელი სიყვარულით, პატივისცემით და აღიარებით სარგებლობს. მისი დამსახურებაა, რომ სკოლაში ჯანსაღი ატმოსფერო სუფევს, იგი მუდამ მზად არის მოუსმინოს

თითოელ მოსწავლელს, მოსწავლეს მზადყოფნით ნერგავს სასწავლო - აღმზრდელობით პროცესში გონიერულ სიხალეებს.ნიადაგ იმაზე ზრუნავს, რომ მოსწავლეებს მაქსიმალურად კარგი პირობები ჰქონდეთ საიმიოდ, რომ სათანადო ცოდნა-განათლებით, უნარ-ჩვევებით აღჭურვილებმა გადაღდან დამოუკიდებელი ნაბიჯები ცხოვრების გზაზე.

მაგრამ ანანური კუმარიტება - თუ დირსეულ დირექტორს სკოლაში ასეთივე პედაგოგიური კოლექტივი არა ჰყავს, ის მარტო ვერაფერს გახდება...

ესადა, და ბატონ რამინს პედაგოგების სახით თანამოაზრეთა გუნდი უღვას მხარში. ჩვენი პედაგოგიური კოლექტივი სხვადასხვა თაობის საუკეთესო სპეციალისტებით არის დაკომპლექტებული, ყველა მათგანი სამაჩაბლოდან დღევინია და გულში დრმად ჩამარსული ტკივილითა და მშობლიური კერაზე დაბრუნების იმედი, მაღალი პასუხისმგებლობის გრენებით ემსახურება საქართველოს მომავლის მშენებელთა განათლება-აღზრდის საქმეს. ამთავითვე უნერგავენ ისინი ყმარწვლებს, რომ ჩვენს ერს ქვეყანას, გონიერი, განათლებული, ზნეკეთილი, შრომისმოყვარე, დამოუკიდებლად მოაზროვნე, პასუხისმგებლობის გრძობის მქონე, რწმენითა და სიყვარულით აღსავსე მამულიშვილები სჭირდება და სამშობლოს სამსახურისთვის აწმადებენ მათ. სწორედ მათი დამსახურებაა, რომ მარშან ჩვენი სკოლის 59 კურსდამთავრებულიდან 32 სხვადასხვა, და უნდა ვითხრაი, მეტად პრესტიჟულ უმაღლეს სასწავლებელში ჩაირიცხა, აგრარული უნივერსიტეტიდან კი მაღლობის წერილიც კი მოგვივიდა. ჩვენი პედაგოგიური კოლექტივის თითოეულ წევრს გაცნობიერებული აქვს, რომ პედაგოგ-მოსწავლელეთა ძლიერი ბირთვი, მათი პროფესიონალიზმში და პასუხისმგებლობის გრძობა იმის გარანტიაა, რომ ჩვენი მომავალში კიდევ უფრო შთამბეჭდავ წარმატებებს მიაღწევს. ისინი მზადყოფნით რეაგირებენ განათლების სფეროს ყველა სიახლეზე, იმალებენ კვალიფიკაციას, გადიან ტრენინგებს, სწავლობენ უკვე ჩააბარა სასერთოფიკაციო გამოცემები, ნახები კი გულმოდგინედ ემზადებან საამისოდ, ითვისებენ სწავლების ახალ მეთოდებს, ერთგებიან პროექტებში, ყოველივე ეს კი ემსახურება როგორც საგანობრივი დისციპლინების

საქართველოს მომავალი

საქართველო
ზიგაგორის რაიონი

წეროვანი, საჯარო სკოლა, III კლასი,
ხელმძღვანელი გალინა ილურიძე

წეროვანი, საჯარო სკოლა, II კლასი,
ხელმძღვანელი მათა გაბაშვილი

საქართველოს მომავალი

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

წეროვანი, საჯარო სკოლა, IV კლასი
ხელმძღვანელი ლეილა ანდამაზიშვილი

წეროვანი, საჯარო სკოლა, IV კლასი
ხელმძღვანელი ნანა ნიაური, პედაგოგი ნანა ბურღიაშვილი

საქართველოს მომავალი

წეროვანი,
საჯარო სკოლდ
I კლასი
ხელმძღვანელი
მკვდ დედმძვილი

წეროვანი,
საჯარო სკოლდ
I კლასი
ხელმძღვანელი
დინდ აუენიამძვილი

წეროვანი,
საჯარო სკოლდ
I კლასი
ხელმძღვანელი
ნანდ გიგაყური

საქართველოს მომავალი

საერთაშორისო
გაცემის ცენტრი

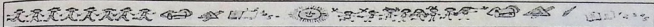

თბილისი, №118 საჯარო სკოლა, I კლასი
ხელმძღვანელი ხათუნა ბერძენიშვილი

თბილისი, №118 საჯარო სკოლა, I კლასი
ხელმძღვანელი ქეთი გოგინაშვილი

სწავლების ხარისხის ამაღლებას, ასევე მოსწავლეთა საკომუნიკაციო და ლოგოკური უნარების განვითარებას. სასიკეთოდ აისახება სწავლების პროცესის შედეგიანობაზე სპეციალური გაკვეთილები, გასულ წელს სხვადასხვა კლასებში 45 ასეთი გაკვეთილი ჩატარდა, რომელთა გარჩევა-გაზნეილა კათედრაზე სასიკეთოდ წაადგა თითოეულ მასწავლებელს პრაქტიკულ საქმიანობაში. საერთოდ ურთიერთდახმარება, თანადგომა, გამოცდილების გაზიარებისთვის მზადყოფნა ჩვენი პედაგოგიკტივის თითოეულ წევრს გამოარჩევს.

ჩვენი მთავარი ამოცანაა დავამკვიდროთ მოსწავლეზე ორიენტირებული სწავლება, შევქმნათ შესაბამისი პირობები ერთნაირი და ზოგადსაგებობრივი ღირებულებების მატარებელი პროცესების ჩამოყალიბებისთვის; ხელი შევეწყობოთ მოსწავლეებში ლიბერალურ-დემოკრატიულ ღირებულებებზე დამყარებული სამოქალაქო ცნობიერების განვითარებას და მოსწავლეთა შესაძლებლობების განვითარების გათვალისწინებით შეუქმნათ თვითრეალიზაციისთვის საჭირო ცოდნისა და უნარის შექმნის პირობები.

დღევანდელობის მთავარი მოთხოვნაა სწავლებისადმი ახალი მიდგომა, ყოველშეხვედრე მომზადებული, ერთდირებული, შემოქმედით და პროფესიონალი მასწავლებელი, რომელიც უბრალოდ გარკვეულ ცოდნას კი არ უნდა გადასცემდეს მოსწავლეებს, არამედ ახ ცოდნის ცხოვრებაში გამოაყენებულად უნდა ამზადებდეს მათ, კრიტიკულ და ანალიტიკურ აზროვნებას უნდა აჩვენდეს, მოსწავლე-მასწავლებლის ურთიერთობის ნდობისა და ურთიერთპატივისცემის პრინციპზე უნდა იყოს აგებული. სადაც სურვილი და პასუხისმგებლობის გრძნობაა, იქ საქმე უთუოდ გამოვა – ასე გვქვამს ჩვენს სკოლაში ყველას – დირექციასაც, მასწავლებლებსაც და მოსწავლეებსაც, ამიტომაც ვახერხებთ საინტერესო, მრავალფეროვანი, შემეცნებითი თვალსაზრისით დატვირთული და იმპედროულად ხალისიანი გაცხადოთ სკოლაში გატარებული ყოველი დღე.

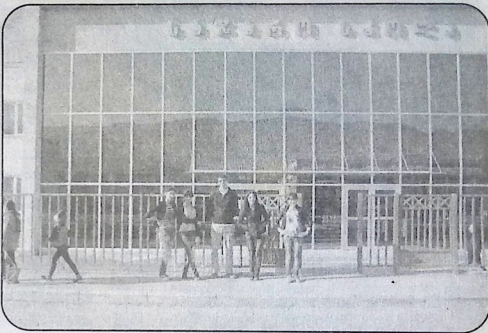
წელს 75 კურსდამთავრებული გვეყოლება და თითოეული მათგანი ისე გულმოდგინედ ემზადება საატესტატო გამოცდებისთვის, რომ ყველანი უთუოდ აიღებენ ატესტატს და ვეფიქრობო, რომ მათი უმრავლესობა სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებლის სტუდენტს გახდება.

- სკოლის ცხოვრების სხვა მხარეებზე ვეცხიზარით რამდენიმე სიტყვა.

არსებობის სამი წლის მანძილზე ჩვენი სკოლაში არა ერთი მრავალმხრივი საინტერესო ტრადიცია დაიბადა და დამკვიდრდა: შიდა სასკოლო კონკურსები, ლიტერატურული საღამოები, შეხვედრები გამოჩენილ დამაინებთან. სხვა სკოლებთან, ინტელექტუალური თუ სპორტული შეჯიბრები, სახალწლო კარნავლები და სხვა. ჩვენი მოსწავლეები და მასწავლებლები განათლების სამინისტროს მიერ შემოთავაზებულ კონკურსებშიც სიამოვნებით მონაწილეობენ და წარმატებასაც აღწევენ. გვასახელა მეთაველასებმა ქეთევან დლიძემ, „ნიჭიერში“ მეთორმეტე

კლასის მოსწავლემ გივა ბუთხუზმა გამოიჩინა თავი, დაწყებითი კლასების მასწავლებელმა ნანა გეგაურმა მეტად დაგოთა ასეთივე კონკურსში გაიმარჯვა. წარმატებული სპორტსმენებიც მრავალდ გვეყვ – მერვეკლასელი ხატია ღერქენაშვილი თიუ-ღოში საქართველოს ნაკრების წევრია და სტიპენდიასაც იღებს, წარმატებული ძიუდოსტია მეტხრე კლასის მოსწავლე გივა კაკიაშვილიც, მეშვიდეკლასელი მამუკა ბორცვაძე კი იმედის მომცემ მოკრივედ არის აღიარებული, კარგ მომავალს უწინასწარმეტყველებენ მწვრთნელები ვალიკო მემანისშვილს, ვია თორელაშვილს...

ჩვენი ფეხბურთელები, კალათბურთელები და ფრენბურთელებიც წარმატებით მონაწილეობენ სამხარეო დარგსპულიკურ ასპარეზობებში. „მხიარულ სტარტის“ მონაწილე 40 გუნდიდან ჩვენი გოგო-ბიჭები პირველ ხუთეულში მოხვდნენ, რაც დღევანდელ დღეებში, არცთუ ურიგო

შედეგია. ამ წარმატებების მიღწევა ალბათ ვერ მოხერხდებოდა, რომ არა კარგი სპორტული დარბაზი, სათანადო სპორტული ინვენტარი, ღია მიედანი და ფიზკულტურის მასწავლებლების შრომა-გარჯა. ჩვენმა ქორეოგრაფიულმა ანსამბლმა არა ერთხელ ისახელა თავი, როგორც შიდა სასკოლო, ისე უფრო მასშტაბურ ღონისძიებებში მონაწილეობით...

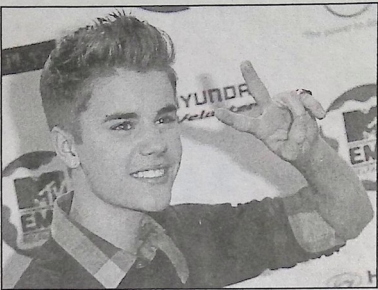
ასეთია ზოგადად წეროვანის საჯარო სკოლის ცხოვრება, სკოლისა, სადაც სამაჩაბლოდან დენილი ოჯახების შვილები სწავლობენ და ასევე დენილი მასწავლებლები ასწავლიან.

ასე იღწვის დღევანდელი მოთხოვნების გათვალისწინებით და ზეადინდელ დღეზე ფიქრით სიახლეობა ძიება-დანერგვაზე ორიენტირებული ამ სკოლის პედაგოგიური კოლექტივი, რომლის თითოეულ წევრს პრიორიტეტად განათლებული, საქვეყნო საქმისთვის თავდადებული, წინგული, დამოუკიდებელ მოაზროვნე, აღმშენებლობისთვის შემართული ახალგაზრდების აღზრდა აქვს დასახული და ეჭვი არ არის, რომ მათი აღზრდილები თავის წვლილს შეიტანენ საქართველოს უკეთესი მომავლის შენებაში.

მე, ჯანსონ ზიზანი

(ნაწყვეტი ჯასტინ ბიბერის ვაგინიდან)

„მუსიკა უნიკალური ენაა. მნიშვნელობა არა აქვს, როგულ ქვეყანაში დაბადებული არ ხარ ფერის კანი გაქვს. მუსიკა ყველას გაეკრთაინებს!“

დავიბადე 1995 წლის 1 მარტს. იმ დღეს „ბიბლორდის“ ჩარტებში პირველ ადგილზე სელინ დიონის სიმღერა თუკ პოვნერ ოფ „ოვე“ („სიყვარულის ძალა“) იყო. ცხოვრების დასაწყვეტად – ამ სიმღერას ცუდი არ ეთქმის. ალბათ ჩემი ერთ-ერთი მუსიკალური პროდუსერი, რომელიც სელინ დიონის პროდიუსერიც იყო, ბედნიერი იყო იმ დღეს. რადიოში მთელი დღე ამ სიმღერას ატრიალებდნენ და ვიდრე სტრატფორდის (ინტარბიო) ცას პირველად ვაქვდავდი, ალბათ მეც სწორად ეს სიმღერა ჩამესმა. ჩემი მშობლები ქალაქი ლონ ანგელსიდან 2450 მითით არის დაშორებული, ნიუ-იორკიდან – 530 მილით. „დისნეის სამყაროდან“ 1312 მილით. გლობუსზე კი ის ტელისი მობრძანებელი მხარზეა. იმ დღეს მთელი მსოფლიო სელინ დიონს უსმენდა და მისი ეს სიმღერა ყველას მოსწონდა. მეც ამავე კანადელი ვარ და ეს ყველაფერი გამოსკვივდიან. მიყვარს ჰოკეი, ნეკერხლის ვაგინი და კარაბელის მოქოლადი. კანადა დიდებული ქვეყანაა. სტრატფორდი კი საუკეთესო ადგილია იმისთვის, რომ აქ შენი სახლი იყოს. აქაური ხალხი კეთილია. მაგრამ აქაურებს ძნელად თუ გააკვირვებ. დრო თუ გამოიძინდა, ბებიას და პაპას, მეგობრებს, რაანისა და ჩაზის სანახავად ჩავლივარ ხოლმე. იქ, სამშობლოში, ყველას ისეთივე დამოკიდებულება აქვს ჩემადი, როგორც ადრე.

სტრატფორდი მომცრო ქალაქია. აქ სულ 30500 ადამიანი ცხოვრობს. სახლს ის ინგლისის ქალაქ სტრატფორდი-ინ-იუიონს დაეკუთვნება. ინგლისის სტრატფორდში შექმსარი დაბადდა, ჩვენს ქალაქში კი შექმსარის თვარტალური ფესტივალი ტარდება ხოლმე, „ივიონის“ თვარტბში საექტაქლების და ადგილობრივი ხელოვნების ნიმუშების სანახავად ყოველ ზაფხულს მილიონამდე ტურისტი ჩამოდის.

სტრატფორდი შეერთებული შტატებიდან არც ისე შორსაა, მაგრამ როცა ვაიგებენ, რომ კანადელი ვარ, ზოგი ფიქრობს, რომ ჩრდილოეთ პოლუსზე ვცხოვრობდი. და ძაღლებშემბული მარბილით ემობრბობდი. სტრატფორდში ზოგჯერ გერქვებია, რომ ამ დროს ბავშვებს არადადეგები აქტი. ზაფხული აქ ცხელი იცის, მაგრამ მაინც სულ მზიარულდება. შემოდგომით ბუნება საოცრად ლამაზი ფერებით ირთება. გაზაფხული ხომ არანეველებრივია, პაერი სუფთა, და ყველაფერი ნაძვის სურნელით არის გაფენილილი.

მე რომ დავიბადე, დღეაქამდე ის-ის იყო თინეჯერობის ასაკი ვადაბადე. მამა, ჯერემი ბიბერი, შეძლება ითქვას, ჯერ ისევე ბავ-

შვი იყო, როდესაც მამობის უდიდესი პასუხისმგებლობა დააწევა. მე მოვიკინებოდა მოთხუნი, როგორი რთული უნდა ყოფილიყო ეს. მე და მამას ყოველთვის საუკეთესო ურთიერთობა გვექონდა. მამს დიდი გაყვენა მოახდინა ჩემს ცხოვრებაზე და მუსიკაზე.

ამას ჩემი მონახობითაც მიხვდებით. დღეაქამდე ვეთანხმები, რამდენი სთორელე ვადალახა მამს!

ათი თვის ხომ ვიყავი, ჩემი მშობლები ვაიყარენ. მამამ მალე ქალაქებრივ მშენებლობაზე დაიწყო მუშაობა დედა ყველანარი სა-მუშაოზე თანახმა იყო, ოღონდ კი თავზე ჰქონი გვექონდა. თავმე-საფრში ვცხოვრობდი, პატარა, დარბიულ ოთახში, თქმცა მე არასდროს მიფიქრია დარბიები ვართ-შეთიკი. ჩვენ ერთმანეთი ვცვა-და და ეს იყო მთავარი, ჩვენ ეს გვეკრდებოდა.

როცა დედა მუშაობდა, მე ხან საბავშვო ბაღში ვიყავი ხოლმე, ხან –ბებიას-პაპასთან. იქ, მათ სახლში, მე ჩემი ოთახი მქონდა, რომელიც ბებიამ ცისფრად და თეთრად, ჰოკეის ვუნდ თორიტილი მამე „ვაფს“ – ფერებში შეღება. მე მამინეე ამ კლუბის ფანი ვიყავი.

ყოველ ზაფხულს ბებიას და პაპას სტარ ლეივის ტბაზე დავა-ყავდი, სადაც პატარა კოტეჯს ქირაობდნენ. იქ ბებიას და-მამაც ჩა-მობიოდა ხოლმე. მე კაბა და ბებიას მამა სათევზაოდ დავლიდი. ჩემი დიდი პაპა ფრანგია და ინგლისურად არ ლაპარაკობს. პაპამ კი ფრანგული არ იცის, ამიტომ თევზაობის დროს ბებერს არავინ ლაპარაკობდა. ამ დროს ერთი კარგი რამ ქისწავლე – ზოგჯერ ლაპარაკი სულ არ არის საჭირო. პა, პა!

პატარაობიდანვე ორ ენაზე ვსაუბრობ. ისე რომ მამინ შეშე-ლო თარიჯინობა გამეწვია.

პაპა მეტყვია: „პკითხე, ერთი, მაგას, ხომ არ შიორ?“ მეც ვკითხავდი: „...ივე – ვიუს ფაიმ?“ რამდენიმე სიტყვა, ვთქვათ: მადლობი, წყალი, ნავი, თევზი და სხვა ორივემ იცოდა და რაღაც-ნაირად აგვიბინდნენ ერთმანეთს.

„თევზაობას ლაპარაკი არ სჭირდება, ეს უსრადოდ მოვლენაა“ – ასე ამბობს პაპა და მე მგონია, რომ ბებერი ჩემ ცხოვრებაში სწორედ ასეა. იმ მომენტს ვეულისებობს, როცა ხელს ხარ ჩაბივ-ბული და სიტყვები სულ არ გვირდობა. არც მიყვარს ისეთი შეხ-ვედრები, როცა ადამიანები საუბარს დიდ ენერჯია ახარჯავენ. ეს ხომ იგივეა, გრძობის მუსიკას უსმინი, არ ფილმს უყურო და არა-ფერს გრძობდე. ვგვირენა, ლაპარაკს ვაძაღლებნი. საუბარი ბუნებ-რივი უნდა იყოს. როცა ეს კარგად გამოდის, ისეთი შეგრძენება, თითქმის პაერში ორი ადამიანისთვის განკუთვნილი ოთახი ჩნდება. პაემნთან დაკავშირებით სეკტრმა (ჩემმა პროდიუსერმა) დიდებუ-ლი რჩევა მომცა – უბრალოდ უნდა მოუსმინო. ანუ ეს ნიშნავს, რომ იმის ნაცვლად, რომ ჰქვიანურ პასუხზე იფიქრო, უნდა ყუ-რადღებთ უსმინო.

ერთი სიტყვით ჩვეულებრივი ცხოვრებით ვცხოვრობდი ერთ სორმალურ ოჯახში. ის ცხოვრება ახლანდელ ჩემს ცხოვრებას ხელს არ ჰგავდა. ახლა ყველაფერ, სადაც არ უნდა მოვხედე, ჩემ გემ-შემო ცირკია. მინდა კარგი მეგობარი გოგონა მყავდე, მაგრამ მას ხომ ყოველივე ამი ატანა მოუქნა. იმდღე მაქვს, რომ ოდესმე ისეე ჩავალ სტარ ლეივზე ჩემს შვილიშვილიან ერთად და მოვხედე მას, როგორ ვუხვდით საღამოობით კოცონს და როგორ ვეკვი-რდით როგორც შობის სუფრაზე სხვადასხვა ამბებს...

წიუზიის პანტალონები

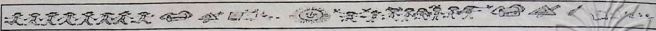

ღალი ჯაფარაშვილი

მ ა მ ყ ლ ი

თუ აღმაცერად
 შეხედავდნენ
 შენს მთებს და ველებს,
 თუ უწმინდურად
 შეგავლებდნენ
 კალთაზე ხელებს,
 გაგიბედავდნენ
 ფეხქვეშ ნათელს,
 უწმინდესს, ზენას,
 შეგიგინებდნენ,
 შეგირყვნიდნენ
 რჯულს, გამქენს, ენას. . .
 აენტებოდა
 უცნაური
 ქართული სისხლი
 და ტრიალებდა
 მტრის ბანაკში
 ხმლითა და ისრით
 რისხვა ერისა,
 ერის ძალა,
 ერის გონება. . .
 მამულის მიწად
 იქცეოდნენ
 არ ვი მონებად

ფიცვერცხლნაჭამნი,
 ამაყი და
 სახენათელნი,
 უმკლავებოდა
 ბარე აოსაც
 ერთი ქართველი,
 მტერი თუ ზოგჯერ
 დაგვჯაბნიდა,
 დროებით მხოლოდ
 და სწორედ მაშინ,
 რომ ეგონა
 მოგვილო ბოლო,
 ქართველთა ფუძის
 ანგელოზი
 ახელდა თვალებს,
 ქართულ აკვანში
 იღვიძებდა
 მამულის ხვალე,
 მტრების ჯინაზე,
 გასასარად
 მოკეთის, მოძმის,
 ცად მალღებოდა
 სვეტი ნათლის
 და დედაბოძი!

როგორც იქნა დიდი ხნის ნატერა ასრულე - მშობლებმა ნე-
ბა დაგროეს კატის კნუტი მოიყვანო სახლში და რა თქმა უნდა,
ბედნიერი ხარ, მაგრამ... მაგრამ ნუ დავაიწყებდა, რომ სათამაშო
კი არ მოიტანე სახლში, არამედ ოჯახს კიდევ ერთი წევრი შე-
მატე, ხოლო ოჯახი, მოგეხსენება, მოვლა - პატრონობას საჭი-
როებს.

ვეყნებთ თუ მოგეყენება, რომ ის ქედმაღალია და არ გიკარტს
- ეს უბრალოდ, მისი შინაგანი თავისუფლებას გამოიხატავდა და
მოგვიანებით თვითონვე ჩაგიხტებდა კალთაში და აკრუნტუნდებდა.

„ვისაც კატა ჰყავს, მარტობის არ უნდა ეშინოდეს“ - ასე
მიანდა „რობინზონ კრუზოს“ შემქმნელს, დანიელ დეფოს. ვიქ-
ტორ ჰიუგოს საყვარელ კატას ვაგროში ერქვა. ამერიკელ მწე-
რალს ერნსტ ჰემინგუის კი სახლში რამდენიმე ათეული ფისო
ჰყავდა, მათი მრავალრიცხოვანი შთამომავლები დღესაც ცხოვრო-
ბენ მის სახლ - მუზეუმში, ფლორიდაში. მათ ცნობილ ადამიან-
თა სახელები ჰქვიათ, მაგალითად, ჰარი ტრუმენი, ჩარლი ჩაპლი-
ნი, მარკ ტვენი, სოფი ლორენი, პაბლო პიკასო და სხვ. ჰემინ-
გუის კატები ეროვნულ ფასეულობად არიან გამოცხადებული.

***

ბევრ მაღალი რანგის პოლიტიკოსს უყვარს კატები. პირველი
VIP - კატა, რომელმაც თეთრი სახლში დაიღო ბინა, ამერიკის
პრეზიდენტის აბრამ ლინკოლნის საყვარელი ფისო სოქსი იყო.
რუსეთის პრემიერს დმიტრი მედვედევს კი „ნევის სამსკარადო“
ჯიშის მშვენიერი დოროფეი ჰყავს სახლში.

ფისუნია კატაო...

ჰოდა, პირველ რიგში შენს ფისუნას კალათა ან პატარა სახ-
ლი უნდა მოუმზადო, ადვილი შესაძლებელია მან შენი საწოლი
აირჩიოს დასაძინებლად, მაგრამ თუკიდანვე მიაჩნე იგი იმას, რომ
მისთვის მოქნილ ადგილზე დაიძინოს ხოლმე.

ნუ დავაიწყებდა, რომ კატა დრო და დრო ბრწყინებს ილე-
სავს და თუ არ გინდა, რომ ავეცი გაფიქრებულ და ეს მშობლებ-
თან კონფლიქტის მიზეზი გახდეს, საღმე კუთხეში ფიცრის ნა-
ჭერი მიამაგრე და როგორცკი შენი კნუტი ბრწყინებს გამოა-
ჩენს, ამ „საღმესთან“ მიიფანე, ამასთან არ დავაიწყებდეს, შეა-
ქო ხოლმე, როცა იგი სწორედ მასზე აილესავს თავის „იარაგს“.

ბოლო დროს ჩვენში მოძარალებულ ზოომალაზხებში უხვად
აქვთ ცხოველის ორგანიზმისთვის აუცილებელი ნივთიერებების
შეჭკველი მზა საკვები. თუ შენ ამ საკვებზე უარს იტყვი და გინ-
და ჩვეულ პროდუქტებით კვებო შენი ულვაგა მგობარი, აუცი-
ლებლად გაითვალისწინე, რომ კვება მრავალფეროვანი უნდა
იყოს, ამასთან რაციონში აუცილებლად უნდა შედიოდეს ხორცი
(სასურველია ქათმის), თევზი, ისიც მხოლოდ მოხარებული და
თან მცირე რაოდენობით. ვაგვიკვირდება და რძე ბევრ კატას არ
უყვარს, ტკბილეული კი მათთვის უბრალოდ მაგნებელია, კარგი
იქნება, თუ კატას ზოომალაზხაში გაღვივებულ შვრისაც უყვით
ხოლმე - ეს კუქის გასაწმენდად არის აუცილებელი.

რაც შეეხება ჰიგიენას: კატას ბანეა არ სჭირდება, (თუ რა
თქმა უნდა, ძალიან არ არის ამოვანგულელი) ის თვითონ გაი-
სუფთავებს თავს, სამაგიეროდ აუცილებლად სჭირდება ჯაგარისით
ვარცხნა, განსაკუთრებით თუ ფუჭულაბუქუნია და როცა ბეწვს
იცვლის.

კატას ძალიან უყვარს მოფერება, მან უნდა იცოდეს, რომ ის
უყვართ. თუ რამეს დასაშვებს, მხოლოდ მაშინ უნდა გაუეჭარდე,
როცა დანაშაულზე წაასწრებ, თორემ ისე ვერ მიხვდება, რა და-
საშვა. კატებს დღე - დამეში 20 საათი სძინათ, თუმცა სირბი-
ლი და ხტუნვა - თამაშიც უყვართ, დროდადრო კი ისინი ნადი-
რობენ კიდევ, მაშინაც კი, თუ მოსანადირებელი სათამაშო და-
თუნია. ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ მიუხევედ
ხოლმე, როდის არის შენი ოთხხედა მგობარი შენთან ურთიერ-
ობისთვის განწყობილი და როდის უნდა მარტოდ დარჩენა. ნუ

***
თავებზე საუკეთესო მონადირედ აღიარებულია შოტლანდია-
ში მცხოვრები ძუ კატა ტაუსერი, რომელმაც თავის სიცოცხლე-
ში 28 ათასზე მეტი თავი დაიჭირა.

***

ერთჯერადი დაყრის კნუტების რაოდენობის რეკორდი სამხ-
რეთამერიკელ ძუ კატას, სახელად ბლუბლეს ეკუთვნის, რომელ-
მაც ერთ ჯერზე 14 კნუტი დაყარა.

ყველაზე მძიმეწონიანი კატა, ჰიმი იყო, რომელიც 21.3 კი-
ლოგრამს იწონიდა, ყველაზე გრძელი კი მერს - კუნის ჯიშის
ამერიკული ხედად ბსტივის აღმოჩნდა, რომლის სიგრძე ცხვირის
წვერიდან კულის წვერამდე 123 სანტიმეტრი იყო.

***

ყველაზე დიდგრძელები ინგლისელი ძუ კატები პუსი და ლუ-
სი იყვნენ - მათ 35 წელი იცოცხლებო.

აქვიაჩარ ჰაცვიომ თუ ახა?

სახალისი მეხსენი

1. ფოტოსურათზე აღბეჭდილმა ქალიშვილმა და ჭაბუკმა ძალიან იჩხუბეს. როგორ გგონია, შერიგდებიან?

- ა) არა, მათ შორის ყველაფერი გათავდა.
  - ბ) კი, რამდენიმე დღის შემდეგ ისინი კვლავ ერთად იქნებიან.
  - გ) არ ვიცი, ვერაფერს ვიტყვი.
2. მალაზიის გამყიდველი ძალიან მკვახედ და მტრულად გელაპარაკება. რას გაიფიქრებ?

- ა) აქ აღარასდროს მოვალ!
- ბ) ალბათ ძნელი დღე ჰქონდა.
- გ) თუ სხვა დროსაც ასეთ ხასიათზე იქნება, მიზეზს ვკითხავ.

3. როგორ მუხიკას უსმენ, როცა სიყვარულთან დაკავშირებული მოგონებები შემოგაწვება ხოლმე?

- ა) მძიმე როკს.
- ბ) რეკს.
- გ) ქართულ სეველიან ლირიკას.

4. მეგობრის დაბადების დღეზე შეამჩნიე, რომ შენმა მეგობარმა გოგონამ (ბიჭმა) სხვასთან გააბა ფლირტი. როგორ მოიტკეპი?

- ა) არაფერად ჩავაგდებ.
- ბ) ძალიან არ მესიამოვნება და აუცილებლად გადავუსხდი სამაგიეროს.

გ) ეს ამბავი არ შემაწუხებს, იმიტომ, რომ დარწმუნებული ვარ მასში.

5. რას გრძნობ, როცა შენი პირველი სიყვარული გახსენდება?

- ა) მსიამოვნებს ამაზე ფიქრი.
- ბ) გაურკვეველი გრძნობები მეუფლება.
- გ) არასდროს ვყოფილვარ შეყვარებული.

6. შეყვარებული გამოგიტყდა, რომ გიღალატა, მაგრამ იმასაც გუუბნება, ეს არაფერს ნიშნავს, როგორ იმოქმედებს ეს თქვენს ურთიერთობაზე?

- ა) ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ როდის მოხდა ეს და ისევ ხვდებიან ისინი ერთმანეთს თუ არა?
- ბ) მეწყინება, ის კი მესიამოვნება, რომ გამომიტყდა.
- გ) ამის შემდეგ ვეღარ დაუუჯერებ, ვეღარ ვენდობი.

7. დაუშვავთ, ვინმეს გაებუტე, ვთქვათ, საყვარელ ადამიანს. შესარიგებლად პირველ ნაბიჯს ვინ დგამს?

- ა) ყოველ შემთხვევაში მე არა, სიტყვა „მაპატიე“ მეჯავრება.
- ბ) ამას მე ვაკეთებ ხოლმე.
- გ) სიტუაციას გააჩნია.

შედეგების შეფასება:

დააჯამე შენი პასუხების შესატყვისი ქულები

ა	ბ
6	0
3	3
0	3
3	6
3	6
0	3
3	0
6	0

პასუხები:

0-25 ქულა: თუმცა გწყინს, როცა ტკივილს გაყენებენ, მაგრამ წყნარ მალე გაკვივლის ხოლმე, ვერაფერზეა მიტკეცი იმას, რომ ვიღაცამ არ ისარგებლოს შენი „გულმაგვიწვიობით“. რა თქმა უნდა, პატიება კარგი საქმეა, მაგრამ შეგნებულად მოყვანებული წყნის დავიწყება ნამდვილად არ ღირს.

24-33 ქულა: გააჩნია, რამდენად ძლიერად გაწყენინეს, ზოგჯერ შეგიძლია მერე დღესვე აპატიო მწყენინეს.

ნინებელს, მაგრამ თუ უბრალოდ კი არ გაწყენინეს, არამედ გიღალატებს დ დიდი ტკივილი მოგაყენეს, ამ ადამიანებთან ურთიერთობას არასდროს განაახლებ.

33-46 ქულა: ყველაფერი ძალიან ახლოს მოგაქცე გულთან. მთავარი მიზეზი ის არის, რომ წყნას მეტისმეტად დიდხანს ინახავ გულში. შეგიძლია უღიმიოდ, შშვიდად ესაუბრებოდე იმას, ვინც გაწყენინა, გულში კი სამაგიეროს გადასცხევი ოცნებობდე. უშუალოდ ყველაფერი მასწინე პირში უთხრა მწყენინებელს. მაშინ ცხოვრებაც უფრო გაგაადვილებდა.

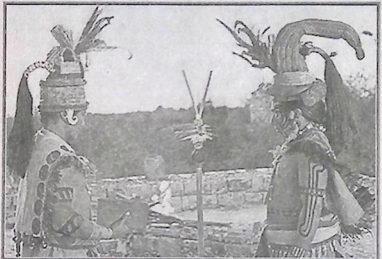

საღვთი ხეზინი 1000 წლის წინათ ინციფრებმა გამოიგონეს

თურმე ამერიკელების მიერ წელიწადში მოხმარებული კვეი ანუ საღვთი რეზინი ერთ სწორ ხაზად რომ გავჭიმოთ, მისი სიგრძე დაახლოებით სამი მილიონი კილომეტრი იქნება. აი ასე უყვართ ამერიკაში საღვთი რეზინი, სამაგვიროდ სინგაპურში იმდენად დაიღვანენ ამ მწებარე პროდუქტით ქუჩების დანაგვიანებასთან ბრძოლით, რომ რეზინის გაყიდვა აკრძალეს, ქვეყანაში ჩამოსულ უცხოელებს საზღვარზე ართმევენ მას, ხოლო თუ ვინმე შეეცდება მაღალად შეიტანოს ქვეყანაში ეს „სისამაგლე“, მას ორ წლამდე პატიმრობა ემუქრება, თუმცა ღვეჭვის ბევრი მოყვარული არც ამას ეუბნება და სინგაპურის ქუჩებს აქაიქ მინტ აწნდება არასასიამოვნო ლაქები.

მაინს ვინ და როლის გამოიგონა საღვთი რეზინი?

ვინ და ინციფრებმა, როდის და 1000 წელზე მეტი წლის წინათ. ინციფრებმა ყურადღება მიაქციეს იმას, რომ საპოდოლას ხეს წელვადი და ძალიან გემრიელი წვენი

ქვინდა და ძალიან მალე დამზადეს მისგან კვეა და „ჩიკალე“ უწოდეს. XVI საუკუნეში ესპანელმა დამპყრობლებმა ევროპაში უცნობ სხვა პროდუქტებთან და მცენარეებთან ერთად ცენტრალური ამერიკიდან ჩიკლეც გააყოლეს ხელს. მაგრამ ევროპაში ეს უცნაური რამ არ მოეწონათ და სულ მალე ინციფრებმა საყვარელი ჩიკლე დავიწყებას მიეცა, მაგრამ XIX საუკუნის მიწურულს მოხერხებულმა ამერიკელმა კომერსანტმა უილიამ რივლიმ საღვთი რეზინის ერთხელ და სამუდამოდ მოუპოვა გაუფორანი პოპულარობა. რივლიმ ბიზნესს სულ პატარა, 10 წლისამ მამიყ ხელი, მამამისის დამზადებულ საპონს ყოიდა, მერე ფქვილზე გადავიდა. მყიდველთა მოსაზიდად კი სარეკლამო აქცია წამოიწყო – ის, ვინც მისგან ერთ შეკერა ფქვილს იყიდა, უფასოდ იღებდა ორ შეკერა საღვთი რეზინის. მოხერხებულ ბიზნესმენს საქმე ისე წაუვიდა, რომ ხალხი „დანამატს“ უფრო ეტანებოდა, ვიდრე ძირითად პროდუქტს. რივლიმ უმალ იყ-

ნოსა დიდი მოვების შანსი და მთლიანად გადაერთო დამტკარი კევის ფირფიტების წარმოებაზე. თავადაც გველინებათ – ჭრიგულეც დღესაც ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული მარკის საღვთი რეზინია.

ბევრს, განსაკუთრებით კი ხანდაზმული ასაკის ადამიანებს აღიზიანებს, როცა ახალგაზრდები შეუწერებელი აღლაჭუნებენ საღვთი რეზინს და მით უმეტეს, როცა ბუმბუტე ბად ბერავენ, მერე ტკაცუნით ხეთბავენ მათ, მაგრამ როგორც ინგლისელი მეცნიერები იწმუნებინან, საღვთი რეზინი სასარგებლო ყოფილა. ჯერ ერთი ღვეჭვისას გამოიყოფა მჭტი წერწყვი, რომელიც კბილების მინანქრისთვის აგრერიად საჭირო კალციუმსა და ფოსფორს შეიცავს. გარდა ამისა, რეზინის ღვეჭვა აზრების თავიყრასა და სწრაფ აზროვნებაშიც ეხმარება ადამიანს. ამას კი მეცნიერები ასე ხსნიან – ღვეჭვა აუზღობსებს სისხლის მიმოქცევას პირის კუნთებში, გული უფრო გამაღვებით ცემს – შედეგად კი ტვინი უფრო მეტ ვანგადასა და საკვებ ნივთიერებებს ღებულობს. ისე რომ, საღვთი რეზინი სასარგებლოც ყოფილა, თუმცა ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ არავის და არაფერს არ გაუწიოთ ანგარიში და სადაც კი და როცა კი მოგიწებათ, ხმამაღლა აღლაჭუნით საღვთი რეზინი, გაუთავებლად ბერიოთ და ატკაცუნითყ ბუმბუტები.

არჩევა

თუ საღვთი რეზინი შარვაღზე, კაბაზე თუ ხალათზე მივეჭება, ტანსაცმელი მაცივრის საყინულეში შედე, რეზინი გამაგრდება, მსხრეველი გახდება და ადვილად მოძებრება.

ცხადია, რეზინიკარულ ხალიჩას მაცივარში ვერ შედებ, მაგრამ იგივე ევექტის მისაღებად შეგიძლია ხალიჩაზე ყინულის ნატეხები დააწყო. ხოლო თუ რეზინი თმაზე ავეკრა, გაწეხილ ადვილზე ცოტა კარაქი ან ზეთი შეხვილი, რეზინი გაღვდება და ადვილად მოსცილდება თმას.

მარცხნივ), მაშინ როცა ვტიკეტის თანხმად, სარგადაცლალებსა და თავაწეულებს უნდა ევლოთ, მამაკაცი კი უზარმაზარ ხეულ პარიკებს ატარებდნენ. მერე და მერე დროისა და ეპოქების სულისკვეთებისა და საერთო მახასიათებლების ცვლილებების შესაბამისად, ჩასატყლ-დასახურებით ერთად იცვლებოდა ვარცხნილობებიც. ერთი ხანობა ბევრ ქვეყანაში და მათ შორის, საქართველოშიც, ქალები წელამდე ნაწნავებით იწონებდნენ და აწონებდნენ თავს, კაცი კი თისრამდე ან მხრებამდე იზრდოდნენ თმას. შემდეგ დიდი ხნით დამკვიდრდა მამაკაცისთვის მოკლე შეჭრილი, ქალებისთვის კი სხვადასხვა ღონემდე შეკვეცილი თმის მოდა.

გამოხდა ხანი და გასული საუკუნის 60-იან წლებში გრძელი თმების

კრამიტს მოგვაგონებს. ჯანმრთელი თმის ქრცლები მჭიდროდ ეკვრის ერთმანეთს. ამ შრის ქვეშ კი იმყოფება საღებავი ნივთიერების, მელანინის ნაწილაკები. სწორედ მის სახეობასა და რაოდენობაზე არის დამოკიდებული თითოეული ჩვენთვის თმის ფერი. თმის ღერი თავზე საშუალოდ ოთხ წელს ბოლბს, მერე კი ვარდება. სამთავრო შესვენების შემდეგ თმის ბოლბები კვლავ იწყებს მუშაობას, ისე, რომ თავის ბანეის დროს ჩამოცვენილი თმის დიდი რაოდენობა ნუ შეგაშთითებთ. ამგვარი ბუნებრივი „ბაღის ცვენისას“ თითოეული ჩვენგანი დღეში 40-დან 100-მდე ღერ თმას კარგავს და მთუ შედეგად ამისა, თითოეულს თავის ზედაპირის ერთ კვადრატულ სანტიმეტრზე 500-მდე თმის ღერი გვეზრდება.

თმის ტიპი მათი განივი კვეთის მოცუნილობაზეა დამოკიდებული. სწორ თმებს მრგვალი კვეთა აქვს, დატალულს – ოვალური, ხეულს, ხუჭუჭა თმებს კი კვეთა ფორთოხლის ღებანს მიუგავს. ქერათმიანი, შავთმიანი და წითურთმიანი ადამიანები მარტო თმის ფერთი როდეს განსხვავდებიან ერთმანეთისგან. წითურებს თავზე სულ რაღაც 90 ათასი თმის ღერი აქვთ, ყველაზე უსუთმიანები კი ქერა ადამიანები არიან (150 ათასი, თუმცა თმის ღერი მათ ბევრად უფრო წვრილი აქვთ, ვიდრე წითურთმიანებს).

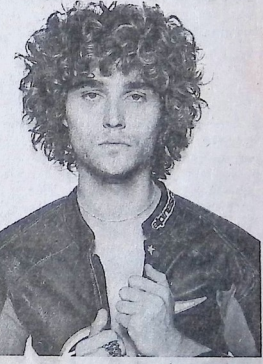
შენ სწორი თმ ვაქვს, შენს ძმას - სუკოჯი. რისკომ?

თავდაიკვევდალ თმას სულ სხვა დანიშნულება ჰქონდა – ის ჩვენ შორეულ წინაპარს ტანსაცმლის მავირობას უწევდა, ანუ ათბობდა. დროთა განმავლობაში ბუნებრივი „გამათბობლები“ ხელუწერმა სამოსელმა შეცვალა და თუშვა ადამიანმა „ოაგის სარქველიც“ გამოიჭინა ქალისა და თავმალის სახით, თავზე თმა მანც შემორჩა.

ო, რა საგულდაგულოდ ვუვლით თმას – ვიჭრით, ვიღებთ, ვიხევეთ, ახლა სარკესთან რაღონ ხანს ვტირალებთ – ხან მარჯვენა გადავივარცხნით, ხან მარცხნივ, ხანაც შუაზე გადავივყოფთ. და როგორ მტკონუნულად განვიცდით, როცა თმა გვიკვარდება ან გვეკვივა. იწებ იმიტომ, რომ თმის ვარცხნილობას, ფერსა თუ სისქეს შეუბღია თავის მოვფანილობაც შევიკვალოს და პირისხეც, მოვფინატოს ან დავეკალოს ასაკი და უბრალოდ, გავვლამაზოს ან დავეკამხინჯოს...

ადამიანმა თმაზე ასეთი ზრუნვა უძველესი დროიდან დაიწყო. ჯერ კიდევ ჩვენს წელთაღივცხამდე ძველ ეგვიპტეში წლიდან წლიამდე იცვლებოდა ვარცხნილობის მოდა, ევროპაში კი სამი საუკუნის წინ შეიძლება ითქვას, გამოარგნებელი მოდა გაბატონდა – მანდილოსნები თავი თმისგან, ყვეულებებისგან, ბაჟთებისგან და ძვირფასი ქვებისგან შექმნილი მრავალსართულიან ნაველობებს დატარებდნენ (საბრალებს თავი ალბათ ხან მარჯვენეი სძლედათ, ხან

ახალი ერა დაიწყო. ამ შემთხვევაში ტომის მიმცემები როკ-მუსიკოსები განდნენ, რომლებმაც არსებული სინამდვილისადმი პროტესტის გამოხატვის საშუალებად თმების მოშუება არჩეს. იმ პერიოდის კერპების, „ბითლუზის“ მხაბპიით ახალგაზრდებს მთელ მსოფლიოში დაიწვეს მოშუებული თმით სიარული. ვარცხნილობა დღესაც რჩება პროტესტის ან რომლიმე ჯგუფის კუთვნილების გამოხატვის საშუალებად. თუნდაც პანკები გავიხსენოთ თავისი ბიბილოსმავგარი ვარცხნილობა (ეს ვარცხნილობა პანკებმა ჩრდილოამერიკელი ინდილების მეომარი ტომის, ირაკუზებისგან გადაიღეს), ან სკინჰედეები, რომლებიც საერთოდ იზორტრადენ თავს. თავის გადაზორტრა კი ამ უკანასკნელებს ძალიან ხშირად უწევთ, იმიტომ რომ ყველა სხვა ადამიანეი თმა მათაც საკმაოდ სწრაფად ეზრდება. თავად განსაკუთრ – საშუალოდ თვეში თმა ერთი სანტიმეტრით იზრდება. თმის ზრდა თმის ძირის ბოლბეში იწყება. იქ, კანის სიღრმეში, ჩნდება უჯრულები, რომლებიც წვრილ-წვრილ ძაფებს ქმნიან. ნელ-ნელა უჯრულები ზეითენე მივიწვენ, გზად თავის ზედაპირის მიხინი ვეღებთან. კანიდან ამოზრდილი თმის ღერი უშეე მკედარია. ვარქოვანებული ძაფები დამკვი შრით – კუტიკულათი არის ვარქოვკული. მისი რქოვანი ქრცლები

რებს), შავთმიანებს თავისი 150 ათასიანი „ფავარი“ ამ ორ ტიპს შუა უკავიათ ადგილი.

ცხადია, ადამიანი გამუღმებით უნდა ზრუნავდეს თმის სისუფთავეზე, მაგრამ თურმე თმის მეტიმეტად ხშირ.ჩანვას ზიანის მეტი არაფერი მოაქვს, ისევე როგორც მუსს და უხეშ ვარცხნილობას, რომ აღარაფერი ვთქვათ ქიბორ დახვევაზე, ამ დროს თმა ბზინვარებას კარგავს. მქისხდება და ჩალას ვსხვავება.

უნდა გაგაოცოთ!

ნავეისვან ავეუმოი სასკუმოი

ესანეთის დედაქალაქში უჩვეულო სასტუმრო განნდა. ცნობილ-
მა არქიტექტორმა პანს იურენ შულტმა იგი ევროპის ქალაქებზე
რამდენი თვეში შეგროვილი ნავეისვან აავო. ოტელი მოლიანად,
შინეთიყ და გარეთიყ, შედგება პლასტიკების ჭიჭიბისა და ბოთ-
ლებიგან, სივარეტის კოლოფებისგან, სხვადასხვა შესაფუთი მა-
სისგან. სასტუმროს ხუთ ნომერში სრულიად უფასოდ შეიძლება
ცხოვრება, ოღონდ ერთადერთი პირობით: შეძვევ თითოეულმა უნ-

და აღწეროს თავისი შთაბეჭდილებები და დალოს ინტერნეტში. არ-
ქიტექტორს იმედი აქვს, რომ მისი პროექტი ზღვაზე დასასვენებ-
ლად ჩამოსულ ტურისტებს შეახსენებს, რამდენად მნიშვნელოვანია
სისუფთავის დაცვა.

შეხინკარი ზოგზე

აშშ-ს და კენის მეცნიერებმა შექმნეს „ზებრასკანერი“ - პროგ-
რამა, რომელიც საშუალებას იძლევა შეუცდომლად დაიფინდეს, სა-
ხელობრო, რომელი ზებრა გამომჩნდა კადრში. ცნობილია, რომ თი-
თოეული ზებრას თავისი ინდივიდუალური ზოლების ნახატი აქვს და
ისინი არასდროს არის ერთნაირი, ისევე როგორც ადამიანის თი-
თების ანაბელები. ზებრის კვიცი სწორედ ამ ზოლების განლაგე-
ბის მიხედვით სცნობს საკუთარ დედას. მეცნიერები კი ახლა „ზებ-
რასკანერის“ მიხედვით სცნობენ ზებრებს: როდესაც ცხოველი ობა-

ექტემში ხელება, პროგრამა ამუშავებს გამოსახულებას და მიღე-
ბულ სურათს არსებული მონაცემთა ბაზის მიხედვით ამოწმებს. ეს
ცხმარება ბიოლოგებს თვალი ადვენრო ზოლიანი ცხენების გადაად-
გილებას.

ჭიასკმანის ბოთიერის კონძიოი ნენჩა ოკენენში

მრავალი წელია წყნარ ოკენენში აშშ-ს ტეხასის შტატის ფარ-
თობის ტლი სხვადასხვა სახის, ძირითადად პლასტმასის, ნარჩე-
ნებისგან შემდგარი ნაგების ლაქა დაკურავს და მეცნიერთა და ბუ-
ნების დამკველთა უკიდურეს შემოფოთებას იწვევს. ახლანან ნიდერ-
ლანდებში პლასტმასის ბოთლებიგან კუმულის ამენების არხი
დაიბადა. იგიის ავტოთა გათვლით თუ ოკენენში მოტივტივე 44
მილიონი კილოგრამი პლასტმასა ბლოკება დიაპრეება, მიღებუ-
ლი მასალიგან შეიძლება დამზადდეს ენეციის არხების საფუ-
ველზე შექმნილი დიხანის პლატფორმა-კუმული. ელექტროენერ-
გიას კუმული მზის დახმარებით მიიღებს „უტილიზირებულ კუნ-
ძულზე“ (ასე დაერქმევა ამ ობიექტს) ნახვეარმილიონამდე ადამიანი
შეძლებს ცხოვრებას და მათ 10 კვადრატულ მეტრზე სოფლის მე-
ურნეობის წარმოებაც კი შეეძლებათ.

კომპიუტეხი, ხომელიც 5 ცხილიონ ოქხეაცეას ასხილებს

აპონელებმა შექმნეს მსოფლიოში ერთ-ერთი უმძლავრესი კომ-
პიუტერი, რომელსაც წამში ხუთი ტრილიონი ოპერაციის შესრუ-
ლება შეუძლია. კომპიუტერი, რომელსაც „მიწერი სტიმულიზატორი“
უწოდებს, განკუთვნილია ევოლუციური კლიმატური ცვლილებე-
ბის მოდელირებისათვის. სუპერკომპიუტერი შეიცავს 5 ათასზე მეტ
პროცესორს, რომლებიც განლაგებულია იოკაჰამაში არსებული დე-
დამიწის ინსტიტუტის დარბაზში.

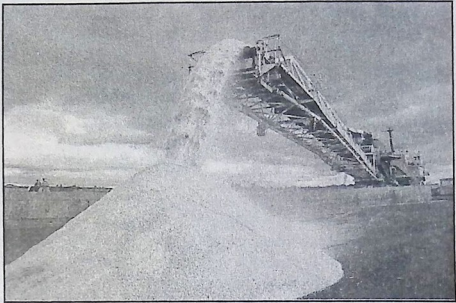

ოღესლაც მარილი ისევე ძვირფასი იყო, როგორც ოქრო. ის იმ ადამიანთა სიმდიდრესა და ძლიერებაზე მეტყველებდა, ვინც მას ფლობდა. მარილი ხომ ადამიანთთვის სასიცოცხლო აუცილებლობას წარმოადგენს. ჩვენს ორგანიზმში მხოლოდ მაშინ ზღვება ნივთიერებათა სწორი ცვლა, როცა ჩვენ მუდმივად ვღებულობთ მარილს.

მრავალი ათასი წლის წინათ, ადამიანები მხოლოდ ნაწილობრივ ხორციით იკვებებოდნენ, ამასთან მათ მარილის დამატება სულაც არ სჭირდებოდათ, იმიტომ, რომ ის ხორცში ისედაც საკმარისადაა. მაგრამ მერე და მერე ადამიანი მცენარეულ საჭმელს მიეძღა და ორგანიზმს მარილი აღარ ყოფნიდა. კაცობრიობა მისი მოპოვების აუცილებლობის წინაშე დადგა. იქნებ ზღვის წყლიდან შეიძლება მისი მოპოვება? მას ხომ მალევე გემო აქვს. მართლაცდა ზღვებისა და ოკეანეების წყალში იმდენი მარილია, რომ მისგან კილომეტრიანი დიამეტრისა და დედამიწიდან მთვარემდე მანძილზე გვერ 47-ჯერ უფრო მაღალი სვეტისიწვეს პატარ-პატარა ტბორებში ზღვის წყლიდან მარილის აორთქლებით მიღება. ამგვარი ხერხი მხოლოდ ცხელი ჰავის ადგილებისთვის, მაგალითად, ეგვიპტისათვის ვარგოდა, იმის გა-

ნებში მოპოვებდნენ. მერე კი მარილის ბუდობების წყლით გადარეცხვაზე გადავიდნენ. მარილიან-ხსნარს ისინი უზარმაზარ ტაფებზე აშრობდნენ და ასე ხდიდნენ მარილს. მაგრამ მარილი მაინც არ კმაროდა და აძის გამო მას დიდი ფასი ედებოდა. „თეორ ოქროს“ ხომ მართო საჭმელში არ ხმარობდნენ, დამარილება სურსათის დიდი ხნით შენახვის ერთადერთი საშუალება იყო. კასრებში ამარილებდნენ ხორცს, თევზს, ბოსტნეულს. სხვა-

რომ არა მარილი, ხოლუმბი ამერიხას ვერ აღმოჩენდა

მო, რომ სიცოცხემ წყალი მეტისმეტად სწრაფად ორთქლდებოდა, ვრილ ადგილებში ამ გზით მარილის მოპოვება შეუძლებელია და აი 3000 წლის წინათ კელტებმა, რომლებიც იმ დროს ცენტრალურ ევროპაში სახლობდნენ, აღმოაჩინეს, რომ მარილი მიწის ქვეშ ყოფილა! დღეს ჩვენ უკვე ვიცით, რომ დაახლოებით 3000 მილიონი წლის წინათ ევროპის ნაწილი ოკეანის ფსკერი იყო. მერე წყალმა უკან დაიხია, მარილი კი დარჩა. მის ზევიდან ნიადაგის ფენა დაიღეკა.

თავიდან კელტები მარილს მთებში ვაჭრილ შტოლ-

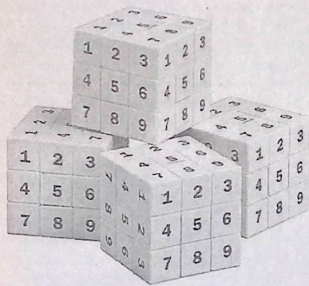
თა შორის, დამარილებული სურსათის მარაგის გარეშე ზღვაოსნები შორეულ ლაშქრობებს ვერ წამოიწყებდნენ და შესაბამისად, არც დიდი გეოგრაფიული აღმოჩენები იქნებოდა. შუა საუკუნეებში მარილით ვაჭრობა ძალიან სარფიანი საქმე გახდა. მოხერხებული ვენეციელი ვაჭრები ხმელთაშუა ზღვის ნაპირზე იათ მარილს ყიდულობდნენ და ბევრად უფრო მაღალ ფასებში ჰყიდდნენ მთელ ევროპაში.

მარილი მხოლოდ 200 წლის წინათ გაიფიქრა, მას შემდეგ, რაც მარილის მოსაპოვებლად მძლავრი მექანიზმების გამოყენება დაიწყო. ყოველწლიურად მთელ მსოფლიოში 200 მილიონ ტონა მარილს მოპოვებდნენ, აქედან საჭმლისთვის მხოლოდ მესამედია განკუთვნილი, დანარჩენს კი საპნის, ქაღალდის, მინის, პლასტმასის საწარმოებლად იყენებდნენ. თითოეული ჩვენგანის ოჯახშიც კი მარილს მარტო შემწვარ კარტოფილზე მოსაყრელად არ იყენებენ. ერთი მწიკვი მარილი თქვენს დედებს ნაღების უკეთესად და უფრო სწრაფად ათქვეფავში, ტანსაცმელზე ლაქების ამოყვანაში ეხმარება. ხოლო თუ ლარნაკში წყალს ცოტაოდენ მარილს დაუმატებთ, ყვავილი კარგახანს არ დაჭკნება. დიახ, დღეს მარილი ბევრად იაფია ვიდრე ოქრო, მაგრამ მასზე ბევრად უფრო საჭიროცაა.

ნუმეროლოგიური ანუ პითაგორის ჰომოსიკონი

ათასობით წლის წინათ გაჩნდა აზრი იმის შესახებ, რომ ადამიანის დანიშნულება და მისი ხასიათი განპირობებულია მისი აბაღების თარიღით - რიცხვით, თვით და წლით. ის იმას როდი ნიშნავს, რომ ახალშობილს ერთხელ და სამუდამოდ აქვს მიჩენილი მისი ცხოვრების მარშრუტი, რომელსაც იგი ვერ გადაუხვევს. ასე რომ იყოს, მაშინ ერთი და იმავე დღეს დაბადებული ყველა ადამიანი სრულიად ერთნაირი იქნებოდა. ნუმეროლოგია, რომელიც ადამიანის დაბადების თარიღიდან გამოქმდინარე განმარტავს მის ხასიათსა და შესაძლებლობებს, გეკარნახობს მიზანს, რომლის მიღწევაც შესაძლებელი და აუცილებელია, და გვასწავლის როგორ უნდა მოვიქცეთ, როცა ბედის სიურპრიზებს ვვთავაზობს.

ნუმეროლოგია მამამთავრად ძველ ბერძენულ მათემატიკოსს პითაგორას ითვლება. მას მიაჩნდა, რომ ყოველივე კოსმოსში არსებულის ჰარმონიას

საფუძვლად უდიდესი მუსიკალური გუნდი უძებს. თუმცა ადამიანებს არ ესმით პლანეტების მუსიკა, ისე მოქმედებენ, როგორც ჰარმონიული ერთიანის ნაწილი. პითაგორას მიხედვით, მუსიკა ვიბრაციათა სერიაა. დღემდე მათემატიკოსმა სამყაროს გუნდიდან რიცხვებისკენ ხიდი გადო და გამოაცხადა, რომ „ყოველივე არსებულის საფუძვლში ძვეს რიცხვებია“.

რომლებიც ნოტებით ვიბრირებს. ადამიანის ხასიათს კი ის ვიბრაცია განსაზღვრავს, რომელიც მისი დაბადების მომენტში იყო. ნუმეროლოგიის მეშვეობით დაღვენილი კანონზომიერებანი დღემდე ვერავის აუხსნია, უნდა ითქვას, რომ რჩევები, რომლებსაც ნუმეროლოგია იძლევა, სრულიად უვნებელია იმათვისაც კი, ვისაც თეორიები არ სწამს, ასეა თუ ისე, საკუთარ თავზე, საქციელზე კიდევ ერთხელ დაფიქრება არავის აწყვეს.

როგორ გამოვიანგარიშოთ ჩვენი რიცხვი?

შეკრიბეთ დაბადების თარიღის ყველა ციფრი და შეკრების გზით ერთ ციფრამდე დაიყვანეთ. ვთქვათ, ვიღაც 1999 წლის 12.10. დაიბადა $1+9+9+9+1+2+1+0=32$ $3+2=5$. ამ ადამიანის ცხოვრების ძირითადი რიცხვი „სუთიანი“ იქნება.

1. ერთანები - ნებისყოფიანები, შეუპოვრები არიან და მუდამ მზად არიან ბრძოლაში გალაშქრან. იღბლიანი დღე - კვირა. ფერი - თეთრი, სურნელი - სანდალში, თილისმა - ბრილიანტი.

2. ორიანები - ალტრუსიტები არიან. მათ ამქვეყნად შვიდიღობა და სიწყნარე მოაქვთ. ისინი ბრძანებები და მტკიცე ნებისყოფისანი არიან. იღბლიანი დღე - კვირა, ფერი - მოვრცხლისფერი რუხი, სურნელი - იასამანი, თილისმა - თეთრი ოქრო.

3. სამიანები - ნიჭიერები, მაგრამ მოთუშენლები, თუმცა გატაცებული იდეალისტები არიან, მათ არც პრაქტიკულობა აკლიათ, იღბლიანი დღე - შაბათი, ფერი - შავი, სურნელი - მუშკი, თილისმა - ამეთვისტო.

4. ოთხანები - ხელისუფლებისკენ ილტვიან, ბუნებათ ლიდერები, შეუპოვრები, გაწონასწორებულები და პატიოსნები არიან იღბლიანი დღე - ხუთშაბათი. ფერი ლურჯი, სურნელი - ლეკვიორინი, თილისმა - საფორინი.

5. სუთიანები - კონფლიქტურობით გამოირჩევიან. დღევანდელი დღე არ აკმაყოფილებთ და მუდამ წინ ისწრაფვიან. ძლიერები, გაბთლები და ენერჯიულები არიან. მათი დღეა სამშაბათი, ფერი - ყვითელი, სურნელი - დარიჩინი, თილისმა - ლალი.

6. ექვსანები - გაწონასწორებულები, კარგი საურთიერთობი, საიმედო და ხალისიანები არიან. დღე - სამშაბათი, ფერი - ოქროსფერი, თილისმა - ოქრო.

7. შვიდიანები - უბრალოდ მოვლენი არიან გაიმარჯვენ. მათ მდიდარი ფანტაზია, ძლიერი ინტუიცია და ანალიტიკური აზროვნების უნარი აქვთ. დღე - პარასკევი, ფერი - მწვანე, სურნელი - ვარდი, თილისმა - ზურმუხტი.

8. რეიანები - ორგანიზებულები და გაბედულები არიან, აქვთ დარწმუნების უნარი და ყოველთვის დიდი სხვაგვანა აქვთ სხვებზე. დღე - ოთხშაბათი, ფერი - ყავისფერი, სურნელი - ვასმინი, თილისმა - ტოპაზი.

9. ცხრანიანები - შემოქმედებითი შრომისკენ ილტვიან. მათ ძლიერი ინტუიცია და მტკიცე რწმენა აქვთ. იღბლიანი დღე - ორშაბათი, ფერი - მოყვითალო-მწვანე, სურნელი - შრომანი, თილისმა - ონიქსი.

სიცილის გაყვითლება

***

დედა: ვილი, საუზმეს რომ შეუდექი, ხელები თუ დაიბანე?

ვილი: დავიბანე, დედა, ოღონდ მარტო მარჯვენა, მარცხენა სუფთა მჭონდა.

***

-სკოლაში წასვლის წინ ხელებს არ ვიბან.

-რატომ?

-რა საჭიროა, მე ხომ გაკეთილზე ხელს არასოდეს ავწევ.

***

გაკეთილზე მასწავლებელი ეკითხება მოსწავლეს:

-შენ რა, გბინავს?

-არა, მასწავლებლო!

-მაშინ გაიმორე ჩემი ბოლო ფურაზა!

-შენ რა, გბინავს?

***

მასწავლებელი მოსწავლეებს ეკითხება:

-რომელმა პიროვნებამ შეგძრათ ყველაზე მეტად მთელი წლის განმავლობაში?

- მე - ნაპოლეონმა!

-მე - პანბალმა.

-მე - იულიუს კეისარმა.

-მე - მამაჩემმა, მშობელთა კრებიდან რომ დაბრუნდა.

***

-პატარავ, გააღე პირი და თქვი: ააა, რომ ამ საზიზღარმა და ბოროტმა ბეჩიშმა, ბოლოს და ბოლოს გამოიღოს თითი შენი კბილებიდან!

***

-მამიკო, როგორ დავიჭირო ჩაჭუჩი, თითში რომ არ მოვირტყა?

-ორივე ხელით!

***

პატარა გოგო მამას ეუბნება:

-მამიკო, მე არასოდეს მიგატოვებ და არ გაეთხოვებ.

-ნუ ემუქრები მშობლებს!

***

ბები ა შეილიშვილს:

-მოლი, ახლა გავიმეორეთ სიტყვები, რომლებიც შენ არ უნდა იცოდ!'

***

უკი: - დიდი მადლობა, დედა, საჩუქრისთვის.

დედა: - რას ამბობ, ჩემო ბიჭო, დიდი არაფერია, მადლობად არც ღირს.

უკი თავს უწევს: - მეც ასე ვფიქრობ, მაგრამ დედამ მითხრა, მადლობა მაინც უნდა გადაუხადო.

***

-ღმერთო ჩემო, რა უმსგავსობაა?! ვინ გასწავლა, ყმაწვილო, ასეთი უშვერი სიტყვები?

-უნდ ვითხრათ, რომ როდესაც ადამიანს თანდაყოლილი ნიჭი აქვს, სულ არ არის საჭირო, რომ ვინმემ რამე ასწავლოს.

***

-აბა, ვინ იცის, რა ჰქვია ადამიანს, რომელიც სულ ლაპარაკობს და მამინაც კი არ ჩერდება, როდესაც ყურს არავინ უგდებს? - მიმართა მასწავლებელმა მოსწავლეებს.

-მასწავლებელი! - ერთხმად უპასუხა კლასმა.

***

-მასწავლებლო, დღეს ჩვენ რა ვისწავლეთ? - ჰკითხა ტოტომ მასწავლებელს.

- რა?!! რა სისულელეს ამბობ? - აღშფოთდა მასწავლებელი.

-აბა, რა გენა, პატივიცემულო, ყოველდღე სკოლიდან რომ ვბრუნდები, დედა და მამა სულ ამას მეკითხებიან, და...

***

-დედიკო, გასსოვს, სულ რომ გეშინოდა, ეს ლამაზი ლარნაკი არ გამიტყვესო? ჰკითხა პატარა გონამ დედას.

-კი, მასსოვს, მაგრამ რატომ მეკითხები? - გაიკვირვა დედა.

-ისე, უბრალოდ, მინდოდა, მეთქვა, რომ აღარ უნდა გეშინოდეს, იმიტომ, რომ წედან მე ის მაგიდიდან გაღმომივარდა...

***

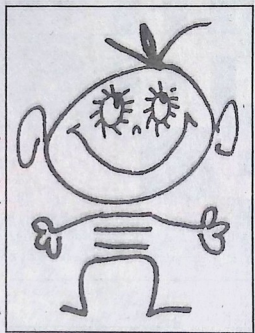
-სიუზენ, რამდენი ხანია გეძახნი, ხმას რატომ არ იღებ?

-მამატიე დედიკო, მე მხოლოდ შენს მესამე დაძახებას მოგყარი ყური.

***

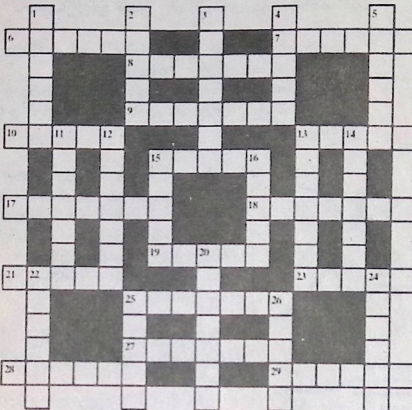
მასწავლებელი: -აბა, ვინ მიძახებებს - რა არის ინტერეირი?

მოსწავლე: -ძაღლის ჯიში.

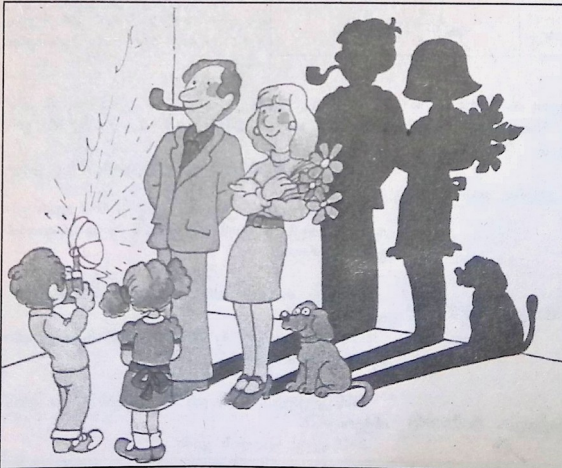
ინილო — ზინილო

კ ბ ვ ხ ვ თ ნ ლ ი

თარზულად: 6. საყვავილე კვირტი; 7. საათის მექანიზმის ნაწილი; 8. უნგრული ფულის ერთეული; 10. საქონელზე დაწესებული ფასი; 13. მოკლენიჩბიანი სპორტული ნაეი; 15. კარგი ცხენი; 17. სწრაფი მოტორიანი ნაეი; 18. ჰუმკინის პოემის პერსონაეი; 19. ხერხი, საშუალება; 21. აღმოსავლური დასარტყამი საკრაეი; 23. განხადება სექტაკლის, ლექციის ჩატარების შესახებ; 25. ვაზის ჯიში; 27. მონღოლური ფულის ერთეული; 28. გაუშლელი ყლორტი; 29. ტბა ამიერკავკასიაში;

შეუღად: 1. დასახლებული ჰუნქტი; 2. შეეუღად მოძრაეი კაბინა მრავალსართულიან შენობაში; 3. მკერეეი წყალშეუვალი მინერალური მასა, რომელსაც იყენებენ კერამიკული ნაეიოებებისათვის; 4. თექვსმეტმარცვლიანი თიხტაეიანი ლექსი; 5. კელის მალალი სარკე; 11. ნაგებობის საგრდნობი, ნიადაგში ჩასმული ძელი; 12. მონარქიული სახელმწიფო, რომელსაც სათავეში იმპერატორი უდგას; 13. ბუღე, რომელშიც ათავსებენ ერთ ჯერზე მისაღებ წამალს; 14. სიგრძივი დარი ფიცარზე ან ძელზე, რომელშიც ჯდება მეზობელი ფიცრის ან ძელის გასწერეეი შეერილი; 15. სპორტული თამაშის დროის მონაეეეი; 16. ინგლისური სიგრძის საზოში ერთეული; 20. თანმზლები სამხედრო დაცეა; 22. საქართველოს მდინარე; 24. ბამბის ან აბრეშუმის თხელი და მკერეეი ქსოვილი; 25. ფრანგი საესტრადო მომღერალი ქალი; 26. ერთგვარი კანფექტი.

იოკვე
 ჩვე ბანსხვევა
 ჩეღურ
 ბეომსხულეასა
 და მის
 ჩიდილს
 შოჩის.

საქართველოს მომავალი

თბილისი, №45 საჯარო სკოლა, III კლასი,
ხელმძღვანელი ცახო ვაჩანაძე

თბილისი, №45 საჯარო სკოლა, IV კლასი,
ხელმძღვანელი მათა ყამარაული

საქართველოს მოძაველი

საქართველოს
შრომის
და
საბავშვო
დაცვის
მინისტროს
განყოფილება

F 149
2013

0119/48

თბილისი, №118 საჯარო სკოლა, I კლასი
ხელმძღვანელი დედა ლავითიძე

თბილისი, №118 საჯარო სკოლა, I კლასი
ხელმძღვანელი დონა ლავრიენკო